

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №25

Стенограма пленарного засідання

26 січня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №25

Стенограма пленарного засідання

26 січня 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання двадцять п'яте
(Вівторок, 26 січня 2021 року)

Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...5
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...5
Інформація Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. щодо ситуації, яка склалася навколо тарифної політики після 01.01.2021 року	...12
Прийняття постанов:	
про внесення змін до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...22
про календарний план проведення п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...22
Прийняття рішення про включення до порядку денного сесії із скороченням наполовину строків внесення альтернативних проектів проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання»	...23
Відхилення проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 17.12.2020 року про прийняття в цілому проекту Закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» (№ 3760 від 01.07.2020)»	...23
Прийняття Закону «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2021 році для участі в багатонаціональних навчаннях»	...28
Заява депутатської фракції «Слуга народу»	...29

Внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України»	...30
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за перешкоджання у проведенні перевірок з питань техногенної та пожежної безпеки»	...31
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення рівня відповідальності за порушення вимог техногенної та пожежної безпеки»	...36
Прийняття Закону «Про народовладдя через всеукраїнський референдум»	...41

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
26 січня 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Я радий вас бачити в залі пленарних засідань. Нарешті, ми повертаємося до звичного режиму роботи Верховної Ради України.

Шановні колеги, прошу приготуватися до реєстрації. Готові? Нагадую, що реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва. Сподіваюся, всі про це пам'ятають.

Готові? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвався 251 народний депутат України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, оголошення. Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України та згідно з протоколом зборів депутатської фракції політичної партії «Голос» у Верховній Раді України дев'ятого скликання від 28 грудня 2020 року повідомляю про обрання головою депутатської фракції політичної партії «Голос» народного депутата України Железняка Ярослава Івановича, а народного депутата України Костенка Романа Васильовича його заступником. Вітаю вас, колеги, і бажаю успіхів!

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України ми маємо 30 хвилин для пропозицій, оголошень, заяв та повідомлень від представників депутатських фракцій та груп. Прошу записатися на виступи.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Рабіновичу Вадиму Зіновійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рабінович Вадим Зіновійович.

РАБІНОВИЧ В.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні друзі! Сьогодні я не буду втомлювати вас, а просто розповім казку. Ви хотіли б почути казку про велику європейську країну, де бабусі отримують гідну пенсію, а вчителі – заробітну плату у розмірі 4 тисячі доларів, де є хаби та просторі автобани, казку про країну, яка перша у світі винайшла вакцину від коронавірусу, в якій відбувається безліч інших неймовірних чудес, про що брехала «зелена» влада. Але цього немає. В реальності маємо країну, де тарифи викликають шок, якою «правят тупиці», які не бажають щось змінювати, продовжують тотальне обкрадання країни та її народу.

Можу ще розповісти вам казку про міністра охорони здоров'я Степанова, про чудову медицину, про те, що ми першими у світі будемо вакцинуватися. Але реальності інші і набагато сумніші. За списком наша країна стоїть після африканських країн, тому отримає вона лише залишки вакцини, і коли – ніхто не знає. Українську медицину повністю знищено! Це зробили Супрун і Степанов. Тому сьогодні ми повинні ставити питання про відставку і міністра охорони здоров'я, і всього уряду, діяльність яких становить небезпеку для існування держави Україна.

І ще. Сьогодні знову буде здійснено спробу поглумитися над народом України – попри все, до складу уряду хочуть ввести пана Вітренка, добре відомого нам разом зі своїм «подельником» Коболєвим через гігантські мільярдні премії, розкрадання НАК «Нафтогаз України», захмарні тарифи. Позитивне голосування Верховної Ради за призначення Вітренка буде викликом народу України. Я прихильник парламентської боротьби, але чесно хочу сказати всьому народу України: якщо парламент проголосує за Вітренка, це означає одне – народу оголошено війну. Треба згадати, що відповідно до Конституції Україна належить усім громадянам, які живуть у державі, а не маленькій групі, яка прорвалася до Ради на обмані народу.

І насамкінець. Щодо поправки, яку наша фракція подала до так званого мовного закону. Закликаю: схаменіться, припиніть знущатися над людьми! Скажу на понятном вам языкe. Вы совсем «сдурели»! Дайте людям хотя бы разговаривать на их родном языке. Вы, «кнопочки зелені», достали уже!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги!

Шановні виборці! Питання тарифів на житлово-комунальні послуги є одним із головних, яке на сьогодні найбільше турбує людей. Нагадаю, що в січні по всій країні відбулися масові акції протесту через підвищення тарифів на енергоносії. І в цій ситуації найбільше запитань саме до регулятора (НКРЕКП), який погодив такі тарифи: чому він почав діяти лише після того, коли люди вийшли на вулицю і проведено безліч зустрічей, чому виникла така ситуація і доведена до точки кипіння?

Після протестів, чисельних зустрічей та реакцій народних депутатів уряд визначив граничну ціну на газ – 6,99 гривень, а НКРЕКП знизилася тариф на розподіл газу до рівня – 1,79 гривні за кубометр. Але ситуацію з тарифами і досі не врегульовано, є дуже багато запитань.

Уряду треба обов'язково знайти ресурси, щоб закрити питання з субсидіями, обов'язково переглянути норми споживання газу в рамках субсидій, які, починаючи з 2016 року, зменшилися з 7 кубометрів до 4. Тому що для людини, яка, наприклад, проживає в сільській місцевості і має будинок площею 70 квадратних метрів, субсидія мало, що вирішує, особливо, якщо це самотній пенсіонер.

Також треба розібратися зі спекуляціями на газовому ринку. У січні, коли ринкова ціна у «Нафтогазі» становила 7,22 гривень за кубометр, багато облгаззбутів закупили газ практично по 10 гривень. Подібні «ринкові відносини» є не ринком, а спекуляцією та заробітком на людях у такій складній ситуації.

Щодо можливості зміни постачальника. Тут не все так просто. Людям погрожують відрізати газопостачання у разі переходу до іншого постачальника. У нас є безліч звернень від різних громад, людей з усіх регіонів нашої держави. Тому треба обов'язково реагувати. Уряд повинен навіть забирати ліцензії в тих облгазів, які допускають такі порушення. А якщо зловживання продовжуватимуться, треба діяти рішуче – забирати газові мережі на баланс громад. Тим паче, в більшості областей люди самі за власні кошти їх розбудовували.

Депутатська група «Довіра» зареєструвала законопроекти [№ 4635](#) та [№ 4639](#) щодо захисту прав побутових споживачів природного газу, норми яких врегульовують питання, на яких я наголосив, а саме: дають змогу Кабінету Міністрів визначати максимальну ціну постачання для побутових споживачів та граничний рівень націнки. Крім того, врегульовується питання щодо постачальника «останньої надії».

Ми готові підтримати всі законопроекти, внесені до сесійного залу, спрямовані на здешевлення тарифів для населення на енергоносії. Закликаємо колег по парламенту включитися в цю роботу і також підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.
Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Уже очевидно, що Зеленський брехав вам, коли рік тому обіцяв знизити тарифи вдвічі. В реальності знизити вдвічі йому вдалося лише субсидії – з 73 до 36 мільярдів гривень. Крім субсидій, влада забрала у найбільш вразливих ще й пільговий тариф на електроенергію, під який мільйони українців підлаштовували свій побут. Не дивно, що шоковані платіжками громадяни виходять на протести і перекривають траси. Тому «Європейська солідарність» пропонує конкретні кроки для допомоги людям.

Перше. негайно прийняти законопроект [№ 4585](#), щоб перенаправити 7 мільярдів гривень, виділені на фінансування Президента, його Офісу та силовиків, на додаткові субсидії для населення.

Друге. Терміново прийняти проект постанови [№ 4617](#), щоб повернути пільговий тариф – 90 копійок за перші 100 кВт/год, який діяв за часів президентства Порошенка. Нормою цього проекту постанови вимагається заборонити купівлю електроенергії з російсько-білоруської енергосистеми та відновити щонайменше 55 відсотків української атомної енергетики від загального енергобалансу держави. Застерігаємо владу від будь-яких спроб повернути прямі закупівлі російського газу. У минулому газове «ярмо» закінчилося Харківськими угодами, втратою Криму та війною на Донбасі. Це червона лінія.

Ще один глобальний виклик через бездіяльність влади – повний провал вакцинації. Спочатку, перед пандемією, влада Зеленського вивозила маски з країни, залишила лікарів без засобів індивідуального захисту, а пацієнтів без кисню, потім провалила масове безкоштовне тестування, досі обкрадає медиків у частині страхування та доплат. Україна є чи не останньою країною в Європі, де вакцинація досі не стартувала. Бо поки інші держави передзамовляли якісну вакцину, українська влада спустошувала антиковідний фонд через «велике крадівництво» та, як з'ясували журналісти, потайки вакцинувалася у приватних клініках. Зараз Зеленський пропонує українцям китайську вакцину з ефективністю близько 50 відсотків, яку закупають через корупційну схему із посередником, тоді як уряди всього світу працюють напряму з виробниками.

«Європейська солідарність» готова презентувати чітку стратегію, яка дозволить закінчити вакцинацію в Україні до вересня. Для цього потрібно перестати красти з антиковідного бюджету, налагодити безкоштовне масове тестування та запровадити кримінальну відповідальність за порушення черговості щеплень, щоб не отримували вакцини замість пенсіонерів друзі «кварталу». Більш детально про нашу стратегію ми розкажемо найближчими днями.

«Європейська солідарність» закликає монобільшість нарешті набратися сміливості і створити тимчасову слідчу комісію для розслідування зриву Офісом Зеленського секретної операції щодо затримання «вагнерівців». Державна зрада має бути покарана.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Урбанський Анатолій Ігорович.
Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).
Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Шановна українська громадо! Ми раді, що нарешті зібрався парламент після тривалої перерви в нашій роботі, яка для всіх нас затягнулася, і це дуже відчували люди, бо не розуміють кроків влади. Тому вони очікують від нас прийняття серйозних рішень з приводу наболілих питань.

Друзі, складається враження, що єдине, що сьогодні погодив наш уряд, – це хаос з тарифами, коли простий громадянин не розуміє, яка платіжка буде за тепло і як її погасити, і хаос з вакцинацією – абсолютно бездарна як публічна, так і внутрішня робота керівника Міністерства охорони здоров'я стосовно вибору постачальника вакцин, публічних пояснень людям щодо того, коли вони отримають цю вакцину. На відміну від багатьох країн світу, ми однозначно запізнюємося в цьому питанні. Та й «кіно» останніх днів від СБУ щодо затримання власних співробітників не додає впевненості нашим громадянам у завтрашньому дні. Світ диктує нам чимало викликів. Але чи готові ми приймати ці виклики?

Я не знаю, чи уряд розуміє, в якому відчаї перебувають сьогодні люди, незалежно, в якому регіоні вони проживають, яка емоція розпирає сьогодні сотні тисяч людей. Я як депутат-мажоритарник і всі депутати-мажоритарники, які входять до складу групи «Партія «За майбутнє» і представляють близько 4 мільйонів виборців, можемо навести чимало прикладів критичного становища людей у регіонах, які не те, що не мають з чого оплачувати платіжки, а реально не знають, як сьогодні прогодувати себе і свої сім'ї.

Озвучу вам лише одну цитату громадянки із села. Вона каже: «Не наведете порядок – буде біда, горітимуть ваші облгази і облэнерго разом з їх керівниками, тому що народ на межі зриву. Одумайтеся і не майте людей за дурнів. Не живіть у Радянському Союзі. Слухаючи телезверення наших керманічів, складається таке враження, що, коли весь світ палає у COVID-19, ми вже все перемогли без вакцини, без достатньої кількості кисню, а надання підтримки підприємцям по 8 тисяч нібито врятувало економіку. Мільйони вакцин – це, як дежавю того, що було рік тому з масками чи ПЛР-тестами. Про яку міжнародну вакцину ви нам говорите? Ми хочемо почути від уряду конкретні відповіді на ці питання».

З огляду на вищесказане депутатська група «Партія «За майбутнє» вимагає невідкладно внести питання щодо накладення мораторію на підвищення тарифів на енергоносії (проекти постанов [№ 4609](#) і [№ 4590](#) щодо вжиття невідкладних заходів, спрямованих на повернення пільгового тарифу на електроенергію для населення за перші 100 кВт/год). Також чекаємо від уряду конкретного механізму компенсації людям через субсидії втрат за січень поточного року. Давайте допомагати людям боротися з бідністю, а не прирікати людей на вимирання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович
Рахманін Сергій Іванович.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Один необережний рух, і можна стати батьком, батьком великої біди. Такий ризик завжди існує для будь-якого законодавця. Недогледіли, не оцінили ризик і заклали вибухівку уповільненої дії. Але є закони, які закладають навіть не вибухівку, а справжню бомбу.

Сьогодні ми маємо розглядати законопроект про референдум. Якщо він буде прийнятий у запропонованій редакції, ми фактично надамо можливість кнопкодавам тиснути на ядерну кнопку. Що в цьому законопроекті не так? Судячи з усього, його автори вирішили, що законодавство є надто складною матерією, щоб віддавати її законодавцям. Якщо він буде прийнятий, будь-хто з будь-якого приводу зможе змінювати, корегувати або скасовувати закони з невідомих причин, прикриваючись волею народу. Таке неодноразово робили. Це дуже старий прийом, який використовували лиходії і шахраї навіть вселенських масштабів. Гітлер цим скористався чотири рази, зміцнивши свою владу, виправдавши агресію й окупацію. Парламент, який пішов йому назустріч, після цього не обирався, кілька десятків парламентаріїв за часів Гітлера були розстріляні.

Законодавство – це надто тонка матерія, але тут Верховна Рада виявилася єдиним органом, який фактично відлучений від процесу. Громадські організації, Центральна виборча комісія, Президент, будь-хто впливає на процес, окрім Верховної Ради. Верховна Рада не проводить експертизи, не впливає на остаточний текст проекту закону. І виходить так, якщо цей законопроект буде прийнятий, будь-хто натискатиме ядерну кнопку, використовуючи маніпулятивні референдуми.

Шановні колеги! Спілкуючись з багатьма із вас, я побачив, що дехто ставиться до цього законопроекту, як до валізи без ручки: кинути шкода, і нести важко. Не забувайте, що цей проект закону – це ядерна валізка, яка може поховати цю країну. Думайте про це перед тим, як голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Михайлівна Василевська-Смаглюк.
Сергій Володимирович Кузьмініх.

КУЗЬМІНИХ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 67, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуєчий, шановні колеги! Співробітниками Служби безпеки України 21 січня було затримано директора Департаменту охорони здоров'я Житомирської ОДА Суслика Миколу

Петровича на отриманні неправомірної вигоди. За інформацією прес-служби СБУ він вимагав хабара в розмірі 10 відсотків так званого відкату за субвенцію у розмірі 1,2 мільйона гривень, яка була виділена на кисневе обладнання.

Хочу зазначити, я як член Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування був неодноразово незадоволений роботою цього керівника. Ми надсилали звернення, викликали його на засідання комітету на предмет відповідності займаній посаді. Акцентую вашу увагу, що під час пандемії, коли країна шукає кошти на боротьбу з COVID-19, людина заробляє на ковідних грошах.

Тому я як депутат, який представляє Житомирщину, інші депутати-мажоритарники цього регіону вимагаємо його звільнення з посади. Якщо в нього є хоча б крапля совісті, є вольове рішення, нехай добровільно піде. Якщо ні, прошу керівників МОЗу та Житомирської облдержадміністрації провести повний аудит діяльності такого керівника. Більше того, стосовно нього та його двох заступників відкриті кримінальні справи. До чого йде цей департамент?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Кучеренко Олексій Юрійович.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дорогі друзі! Спочатку хочу трохи нагадати історію. Вона дійсно цікава. Ви пам'ятаєте, за часів попереднього Президента збільшилися тарифи на тепло і газ в 11 разів, на електроенергію – в 7 разів. Ось така нестандартна історія, коли з людей зібрали останнє. П'ять років виставляли тарифи, які були непосильні країні. Виникає питання: куди поділися ці гроші? Нова влада провела державний аудит і проаналізувала, починаючи з 2014 року, куди пішли гроші від тарифів на тепло і газ. Виявилось, що НАК «Нафтогаз України» 225 мільярдів (!) вивів із України, не обґрунтовуючи куди і навіщо, і 75 мільярдів недоплатив у державний бюджет. Так, на хвилинку, порівняйте з тим, що ми чекаємо від Міжнародного валютного фонду. Це зіставні цифри? Немає жодної кримінальної справи, «Нафтогазом» керують ті самі злодії, продовжується абсолютно та сама політика. Зараз ми бачимо, що «Теплоенерго» виставляє ціну за тисячу кубічних метрів газу – близько 10 тисяч гривень. Скажіть мені, будь ласка, обіцянки, які давалися нами перед президентськими, парламентськими виборами, будуть втілені в життя чи ні?

А тепер я озвучу вам декілька цифр, про які ви не знаєте. Протягом літа закачувався газ у газові сховища, що належать державі, за ринковою ціною, яка у травні становила 2631 гривня за тисячу кубічних метрів. Чому людям зараз продають газ за ціною 7000 гривень за тисячу кубічних метрів?

У червні ринкова ціна газу становила 2357 гривень за тисячу кубічних метрів. Чому продають по 7000? А загалом, куди поділися 28 тисяч кубічних метрів газу з газових сховищ, що мають ціну близько 3000 гривень за тисячу кубічних метрів, а продаємо по 7000?

Дорогі друзі, те саме з українським газом: собівартість плюс транспортування, плюс ПДВ, плюс 30 відсотків рентабельності, і буде 3000 гривень за тисячу кубічних метрів газу, а продаємо по 7000 і гатимо субсидії з бюджету. Де розум, де мізки, а головне, де совість?

Зараз Вітренко, який все своє свідоме життя веде цю політику в НАК «Нафтогаз України», пішов на підвищення. Ми закликаємо прийняти закон, в якому будуть чітко прописані норми, що 30 відсотків рентабельності національного видобутку газу і газ із газових сховищ будуть віддані людям, і вартість тисячі кубічних метрів газу з урахуванням транспортування, ПДВ та іншого становитиме, максимум, 3000 гривень, а не 7000. Треба це робити негайно. Цього вимагаємо ми і 255 рад усіх рівнів. Треба діяти!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для виступів, вичерпаний.

Шановні колеги! Хочу нагадати, що і під час спільної наради з представниками депутатських фракцій та груп, і на засіданні Погоджувальної ради була вимога запросити Прем'єр-міністра України для інформування Верховної Ради України у зв'язку з ситуацією, яка склалася навколо тарифної політики після 01.01.2021 року. Сьогодні на засіданні присутні Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль і представники уряду.

Був запропонований і погоджений такий порядок розгляду цього питання: виступ Прем'єр-міністра України – до 10 хвилин, після цього – запитання від депутатських фракцій та груп (запитання – 1 хвилина, відповідь – 2 хвилини).

Якщо немає заперечень... (*Шум у залі*). Не можна 2 хвилини, бо була така домовленість.

На трибуну запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Добрий день, шановний пане Голово Верховної Ради, шановна президіє, шановні народні депутати, шановні українці, шановні колеги! Насамперед хочу привітати Верховну Раду з початком роботи після зимової перерви. Уряд, як завжди, налаштований на плідну співпрацю та конструктив.

Дуже коротко і дуже чітко щодо ситуації з тарифами. Уряд встановив максимальну граничну ціну на газ для населення та ОСББ на рівні 6 гривень 99 копійок з урахуванням ПДВ за кубометр газу. Тарифи на тепло та гарячу воду

не будуть підвищуватися до кінця опалювального сезону. Нам вдалося досягти певного консенсусу із владою на місцях. Ми підготували меморандум, підписання якого відбудеться найближчим часом. Але факт залишається фактом: тарифи на тепло і гарячу воду до кінця опалювального сезону підвищуватися не будуть. Після консультацій з народними депутатами та урядом НКРЕКП зафіксувала тариф на розподіл газу на рівні 1 гривня 79 копійок за метр кубічний.

Ще одна дуже важлива ініціатива щодо розподілу та обслуговування газових мереж. Уряд спільно з парламентським комітетом ініціює прийняття законопроекту про можливість укрупнення облгазів, введення спецрахунків та введення тимчасової адміністрації, яка дисциплінуватиме ринок розподілу газу, не дозволятиме монополю підвищувати ціни на розподіл і тарифи.

Штрафи чи пеня за невчасно сплачені газ та тепло за січень не застосовуватимуться до людей. Є така урядова ініціатива, яку ми приймемо на найближчому засіданні Кабінету Міністрів. Тобто в січні за підвищених цін на газ або за будь-яких маніпуляцій зі сторони монополістів ми забезпечимо людей від застосування штрафних санкцій або пені.

Очікуємо результатів розслідування Антимонопольного комітету та встановлення чесних, прозорих правил на ринку газу. На найближчих засіданнях Кабінету Міністрів буде прийнято рішення про компенсації домогосподарствам, в яких встановлено електроопалення. Тобто люди, які мають електроопалення, отримуватимуть монетизовані компенсації. Держава їх не кине. Домовленості з державою будуть збережені.

Основним продуктом газорозподільчих компаній буде річний продукт за замовчуванням. Це те, над чим ми зараз працюємо з парламентським комітетом і газорозподільчими компаніями. Щоб людям було зручно розраховувати тариф, він буде встановлений на рік за замовчуванням. Такий продукт має бути представлений вже до початку цієї весни. І це оптимальне рішення, яке дозволяє розвивати ринок газу, встановлювати справедливі тарифи, зрозумілі для людей, що є головним.

А тепер дозвольте використати час, що залишився, для озвучення не менш важливої теми, яка турбує українців, зокрема народних депутатів, – вакцинації. Імунізація населення безпечною та ефективною вакциною проти коронавірусної хвороби COVID-19 є найважливішим компонентом стратегії уряду в подоланні COVID-19. Уряд має чіткий план щодо проведення вакцинації, законтрактував необхідну кількість вакцин, щоб усі бажаючі в цьому році отримали вакцину, підготував для цього необхідну логістичну інфраструктуру, аби розпочати кампанію з вакцинації вже в лютому. План або дорожня карта вакцинації включає в себе п'ять етапів.

Перший етап – вакцинація людей з критичним ризиком інфікування. Це медпрацівники та персонал, які надають допомогу хворим на коронавірус, персонал в будинках для людей похилого віку, військовослужбовці ООС, які знаходяться на передовій. У рамках першого етапу планується вакцинувати 367 тисяч людей.

Другий етап – вакцинація людей з надзвичайно високим ризиком інфікування. Це соцпрацівники, люди, старші 80 років, медичні працівники. У рамках другого етапу щепленням планується охопити 2 мільйони 540 тисяч людей.

Третій етап – вакцинація людей з високим ризиком інфікування та тих, хто виконує функції з підтримки та безпеки життєдіяльності держави. Це працівники ДСНС, поліції, СБУ, вчителі, інші категорії. Планується охопити 7,2 мільйона людей.

Четвертий етап – вакцинація людей з підвищеним рівнем інфікування. Люди віком від 60 до 64 років, дорослі із супутніми захворюваннями та інші категорії населення.

П'ятий етап – вакцинація інших громадян, які не входять до пріоритетних груп.

Загальна мета дорожньої карти – до кінця 2022 року охопити щонайменше 50 відсотків населення. Україна буде забезпечена необхідною кількістю безпечних вакцин. І це відбудеться у ті строки, як було заплановано.

Джерела отримання вакцин такі. Глобальна ініціатива COVAX, в рамках якої ми очікуємо поставки вакцин у розмірі від 8 до 16 мільйонів доз протягом цього року. Україна вже подала всі необхідні документи для отримання вакцин так званої першої хвилі. До 1 лютого очікуємо рішення COVAX щодо включення до розподілу. У разі позитивного рішення отримаємо в лютому від 100 до 200 тисяч вакцин *BioNTech/Pfizer*.

Лунає багато запитань щодо того, яку ще вакцину ми можемо отримати в рамках ініціативи COVAX. Відповідаю: найбільш вірогідними кандидатами є ті вакцини, з якими COVAX має попередньо підписані угоди про поставки та виробництво. Це *BioNTech*, *Pfizer*, *AstraZeneca*, *Novavax* та *Sanofi*. Україна 30 грудня 2020 року уклала договір на закупівлю вакцини від компанії *Sinovac BioNTech*. Сума контракту становить 964 мільйони гривень, кількість доз вакцини – 1 мільйон 913 тисяч. Графік поставок – через 30 днів після реєстрації вакцини в країні-виробнику або в інших країнах із жорсткою регуляторною політикою.

Минулого тижня дана вакцина отримала погодження на використання в Бразилії, де проводилися її клінічні випробування. Відповідно орієнтовно через три, максимум, чотири тижні очікуємо першу партію в кількості 700 тисяч доз вакцини даного виробника.

Міністр охорони здоров'я неодноразово говорив, і я ще раз підкреслюю, бо це дуже важливо, що Україна використовуватиме лише ті вакцини, які мають ефективність не менше 70 відсотків. Це дуже важлива інформація, щоб уникнути маніпуляцій.

Паралельно з цим уряд продовжує готувати медичну систему для швидкого розгортання кампанії з вакцинації. Насамперед це стосується логістичної складової, формування маршрутів для оперативної та безпечної доставки вакцин, формування бригад, що проводитимуть щеплення, та інші моменти. Визначені відповідальні на місцях, процес в областях координуватимуть керівники

департаментів охорони здоров'я. Держава готова до отримання вакцини, підготовлено логістику для безпечного зберігання і транспортування, є повні розрахунки щодо оновлення холодового ланцюга, сформовано потребу в холодильниках, термобоксах, інструментах контролю дотримання температур. Україна має можливість для зберігання, логістики, транспортування вакцини, яку необхідно зберігати за температури мінус 80 градусів, до пунктів щеплення. До цього насамперед залучатимуться приватні фармацевтичні логістичні компанії. Відповідь на запитання про те, чому в Україні не побудувати склади із наднизькими температурами для зберігання вакцини, така: для держави це тимчасові потреби, одноразове партнерство держави і бізнесу тут набагато вигідніше і доречніше. Саме такий наявний приклад приватно-державного партнерства є дуже правильним. А для транспортування і зберігання вакцини з ланцюгом 2-8 градусів цілком достатньо наявних державних потужностей. Перший етап процесу вакцинації відбуватиметься за допомогою понад 500 спеціальних мобільних бригад, склад яких сформований поіменно, є чітке розуміння, хто і де працюватиме та кого обслуговуватиме. Другий та подальші етапи вакцинації планується проводити у понад 4000 пунктах щеплень. Для належної мотивації зараз спільно з НСЗУ розробляється окремий пакет медичних послуг, який покриватиме витрати закладів на організацію та проведення вакцинації від COVID-19.

Важливою інформацією на рівні з тарифами є те, що сьогодні турбує суспільство, ті питання, які ми чуємо від народних депутатів.

Дякую за вашу увагу. Готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Прошу записатися на запитання від депутатських фракцій та груп. Нагадую регламент: запитання – до 1 хвилини, відповідь – до 2 хвилин. По одному запитанню від кожної фракції.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово Антону Полякову. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Едуардович Поляков.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Прем'єр-міністре! Скажіть, будь ласка, коли ви підете зі своєї посади? Чому ви зараз стоїте у парламенті і просто «мочитеся» на голови українцям, кажучи, що це Божа роса? Ви своєю постановою відмінили пільгові тарифи, які були. Навіщо весь цей фарс, який є в нас, у країні? Кабінет Міністрів зараз може повернути всі пільгові тарифи. Усі ваші компенсації тимчасові, вони не перекривають усіх втрат громадян, і не всі наші громадяни зможуть їх отримати. Ви

це розумієте? Ви розумієте, що півкраїни ви вже заганяєте в бідність? Коли ви будете відповідати за свої дії? Коли ви підете, щоб, можливо, прийшов, дійсно, ефективний менеджер? Ренат Леонідович забезпечить вас гідною роботою.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Стосовно тарифів на електроопалення. Я вже наголошував сьогодні, що всі домовлені і обіцяні державою пільги щодо тих домогосподарств, які встановили електроопалення, державою будуть відшкодовані. Пільги будуть монетизовані, що є дуже важливим моментом у частині руху України до цивілізованого світу, люди отримуватимуть їх персонально, щоб уникнути корупційних складових, коли на цьому зловживають окремі компанії або окремі монопольні гравці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Олегу Кулінічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І. Пане Прем'єр-міністре, постановою Кабінету Міністрів з 1 січня 2021 року був скасований пільговий тариф на електропостачання, і це особливо суттєво вдарило по тих людях, які перейшли на електроопалення. Він був на рівні 90 копійок за перші 100 кВт/годин. Ми коли з вами зустрічалися, ви запевнили, що це питання буде врегульовано. Будь ласка, скажіть, як це буде врегульовано, і в які терміни? Це перше запитання.

І друге запитання. Ситуація із газопостачанням така сама, як і з електропостачанням у частині тарифу на електропідведення. Тому що вже є сигнали щодо цього і в Полтавській, і в Луганській областях. Як діятиме Кабінет Міністрів, як реагуватиме в разі завищення тарифу на підведення електроенергії? Це дуже стосується саме побутових споживачів, бо для них це явно задорого.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Стосовно тарифів на електроопалення. Сьогодні я вже двічі про це говорив і ще раз повторю, бо це, дійсно, важлива тема. Починаючи з січня всі домогосподарства, які мають електроопалення, зможуть отримати компенсацію в тому розмірі, в якому вона й була. Це єдиний важливий і короткий меседж.

Стосовно другого вашого запитання. Інформації не маю і не зовсім розумію, про що йдеться. Якщо будуть конкретні сигнали в частині розподілу газу, я вже казав, ми спільно з комітетом готуємо відповідний законопроект, який дасть змогу навести порядок, дисциплінувати ринок розподілу. На сьогодні тариф на розподіл обмежений ціною 1 гривня 79 копійок. Це якщо про газ говорити. Інших складових не передбачається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моїй колезі пані Ірині Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Прем'єр-міністре, у мене до вас два запитання. Перше. На цьому році війни ваш уряд вирішив нанести нищівного удару по енергетичній незалежності нашої держави, заявляючи про готовність закуповувати газ у Російської Федерації. Чи врахували ви наслідки угод 2009 року уряду Тимошенко та чи готові йти до Стокгольмського суду?

Друге. Чому державна компанія «Центренерго» продає олігарху Коломойському електроенергію за ціною дешевшою за ринкову більш ніж на третину? Яким чином ви будете поповнювати бюджет за рахунок цих оборудок? Чи збираєтеся ви взагалі враховувати план порятунку від епідемії, презентований Порошенком, у своїй рефлексії, яку постійно уряд озвучує, щодо пандемії? Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Коротко. Наш уряд не має наміру напряму купувати газ у Росії. Крапка. Електроенергія на ринку промислових споживачів торгується як на ринку – за встановленими біржовими цінами. Це не кимось регульований тариф, а ринкові відносини. Усі компанії-виробники мають змогу продавати електроенергію за тією ціною, яка встановлюється на біржі для того або іншого ринку. Так відбувається сьогодні в Україні. Ще раз повторюю, важливий момент для уникнення корупції – ринкові ціни на електроенергію і газ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Прошу передати слово колезі по фракції Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую колезі Цимбалюку за надане слово. Шановний пане Прем'єр-міністре! У мене до вас такі запитання.

Перше. Чи відомо вам за якою ціною і який об'єм газу НАК «Нафтогаз України» закачав до газових сховищ України?

Друге. Чому дешевим газом, закачаним до газових сховищ, зараз урядом не балансується ціна на газ для населення, що можна було б легко зробити?

І третє. Які дії уряд вжив чи вживає для того, щоб у зв'язку з перевіркою Державною аудиторською службою НАК «Нафтогаз України» і виявленими порушеннями повернути кошти НАК «Нафтогаз України» (75 мільярдів гривень) до Державного бюджету України?

Будь ласка, дайте відповіді на ці три запитання.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Даю відповідь на третє ваше запитання. Службою безпеки України здійснюється відповідне провадження, за результатами якого всі матеріали будуть публічно представлені.

Для відповіді на перші два запитання прошу надати слово виконуючому обов'язки міністра енергетики, щоб він прокоментував ті параметри, про які запитували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колісник Анна Сергіївна.

КОЛІСНИК А.С., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте.

Денисе Анатолійовичу, я вас не чую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Я просив надати слово виконуючому обов'язки міністра енергетики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон виконуючому обов'язки міністра енергетики Юрію Юрійовичу Вітренку.

ВІТРЕНКО Ю.Ю., *тимчасово виконуючий обов'язки міністра енергетики України.* НАК «Нафтогаз України» основні обсяги газу закачував тоді, коли Україна готувалася до газової війни з Росією, – це осінь, яка передувала зимовому сезону 2019-2020 років, і ціна його не була настільки низькою, як цього літа. НАК «Нафтогаз України» купував незначні обсяги газу цього літа, але, ще раз наголошую, основні обсяги були закачані за вищою ціною. При цьому НАК «Нафтогаз України» восени пропонував усім споживачам газ за ціною 4 гривні 70 копійок. І всі, хто хотів, могли купити його за такою ціною, зафіксувавши її на цілий рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Колісник Анна Сергіївна.

КОЛІСНИК А.С. Прошу передати слово Галині Янченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Янченко Галина Ігорівна. Вставте, будь ласка, картку.

ЯНЧЕНКО Г.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Доброго дня, Денисе Анатолійовичу! Президент України 12 січня підписав закон, норми якого поширюють соціальні гарантії медичних працівників на біологів, вірусологів та інших професіоналів з вищою немедичною освітою. Тобто закон набрав чинності. У «Прикінцевих та перехідних положеннях» закону прописано, що Кабінет Міністрів протягом місяця має змінити підзаконні акти. Інформую, на сьогодні, за моєю інформацією, підзаконні акти не змінені. Я просила би вас провести відповідну роботу з Міністерством охорони здоров'я, взяти під особистий контроль зміну підзаконки.

Нагадаю, співавтором прийнятого закону був кожен шостий народний депутат, а під час голосування щодо його прийняття він набрав 280 голосів. Тому велике прохання з повагою поставитися до депутатського корпусу і до всіх біологів, які на сьогодні очікують захисту від держави.

ШМИГАЛЬ Д.А. Усе буде зроблено вчасно і в терміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.
Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Пане Прем'єр-міністре, вимушений зробити зауваження: не 6 гривень 99 копійок, а 6 гривень 99 копійок плюс 1 гривня 79 копійок, що означає 8800 за тисячу кубів для населення тимчасово, на два місяці. Пам'ятайте, ваші попередники ставили 8550, і це менше, ніж ваша цифра за газ. У цьому місяці ми платитимемо понад 10 тисяч за тисячу кубів.

Далі. Скажіть, будь ласка, які у вас економічні передумови для підняття ціни на газ, коли ціна і середня митна вартість газу зменшилася з 339 доларів до 202 доларів, зафіксованої у грудні минулого року? Це перше.

Друге. Які ще економічні передумови, якщо в нас відпускна ціна газу «Укргазвидобування» становить 2841 гривню, а ви продаєте населенню за ціною – понад 10 тисяч гривень?

Третє. Які у вас економічні передумови залишати компанії-прокладки, так звані газові оператори, і продавати полтавський газ з транспортуванням...

ШМИГАЛЬ Д.А. Отже, ціна за кубометр блакитного палива 6 гривень 99 копійок. Так, ціну за розподіл газу було завищено в 14 облгазах. Провівши консультації з парламентським комітетом та з НКРЕКП, ціну зафіксовано на рівні – 1 гривня 79 копійок.

Дійсно, в окремих областях компанії, які мають монопольне становище на ринку, завищували ціну – вона була понад 10 гривень, що вимусило уряд прийняти рішення про встановлення верхньої межі ціни, щоб захистити людей. Так, це зловживання. Зараз ринок газу в Україні формується. Наразі ми готуємо законопроект, я вже сьогодні про це казав, норми якого дадуть можливість вводити тимчасові адміністрації в облгази, впливати на ринок газу з метою його стабілізації, врегулювання і захисту людей від монопольного свавілля окремих компаній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз буде останнє... (Шум у залі).

Інно Романівно, я все знаю.

Отже, зараз останнє запитання до Прем'єр-міністра України. Після цього переходимо до порядку денного. Тому прошу запросити народних депутатів до залу.

Інна Романівна Совсун, фракція «Голос».

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Пане Прем'єр-міністре, перше моє запитання стосується поточного прийняття рішення у сфері енергетики. Виконуючий обов'язки міністра енергетики Юрій Вітренко 21 січня заявив, що рішення щодо ціни 6 гривень 99 копійок не зовсім таке, як мало би

бути. Цитую: «Підхід Міністерства енергетики більш сталий, більш дружній до учасників ринку. Але, на жаль, був прийнятий інший підхід».

Скажіть, будь ласка, хто в такому випадку приймає такі рішення, якщо вони не влаштовують виконуючого обов'язки очільника Міністерства енергетики?

Друге моє запитання стосується майбутнього. На превеликий жаль, на сьогодні в бюджеті на 2021 рік закладено смішну суму грошей на заходи з енергоефективності та енергозбереження – 150 мільйонів. Це означає, що і в наступному році українські громадяни багато витратять і багато платитимуть. Чи планує уряд збільшувати видатки на заходи з енергоефективності та енергозбереження на 2021 рік?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Стосовно ціни 6 гривень 99 копійок. Дійсно, були дискусії щодо підходів до того, як формувати ці обмеження або як захистити людей. У дилемі між захистом людей і збереженням ринкових відносин, звичайно, захист людей стоїть на першому плані. Тому було встановлено найменшу ринкову ціну станом на початок січня цього року, яка торгувалася на газовій біржі. При цьому ми не руйнували ринку газу, а лише ввели верхній прайс-кеп, тобто обмеження ціни для продавців. Ми не повертали ні покладений соціальний обов'язок, ні неринкових відносин. Це ринок, який ми обмежили верхнім прайс-кепом в такій *emergency* (надзвичайній ситуації). Тобто, коли локдаун, людям тяжко заробити додаткові доходи, а ціна на газ неочікувано зросла на міжнародних біржах, і, маючи ринок, в нас склалася така ситуація, уряд мусив втрутитися в той момент, щоб захистити людей. Це пріоритет номер один. Жодних розбіжностей в кінцевому затвердженні даного підходу вже не було. Дискусії були перед тим.

Стосовно енергоефективності ви маєте рацію. Це один із тих елементів, який Україна має виконувати. Запровадження відповідних заходів має полегшити людям розмір платіжки. Нагадаю, що в Україні створений Фонд енергоефективності, до якого спрямовано 2,7 мільярда гривень. Але насправді п'ять років, він, на жаль, не працював ефективно. На сьогодні досягнуті всі можливості і з донорами, і з фондом, є всі домовленості, щоб він почав ефективно працювати в частині енергоефективних заходів. Тобто кошти є. А та сума в бюджеті, про яку ви згадуєте, є додатковою до виділених 2,7 мільярда. У разі необхідності можемо спільно корегувати за результатами першого півріччя бюджет і додавати заходи на енергоефективність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.
Герасимов Артур Володимирович з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наступним питанням порядку денного стоїть проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання». Знаєте, що важливо? Ми знову тут не бачимо законопроектів «Європейської солідарності», а саме: законопроекту [№ 4585](#) щодо збільшення на 7 мільярдів гривень видатків на виплату пільг і житлових субсидій громадянам та законопроекту [№ 4617](#) щодо повернення пільгового тарифу в розмірі 90 копійок за обсяг, спожитий до 100 кВт/год електроенергії на місяць, що діяв за Президента Порошенка. А, що є? Є законопроект [№ 4351](#) щодо організації та проведення азартних ігор. Оце і є обличчя сьогоднішньої монобільшості.

Шановні колеги, ми вважаємо це неправильним і голосувати за це питання не будемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, це не з процедури. Наступного разу давайте дотримуватися Регламенту. Домовилися?

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 3050а-16](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято. Дякую. Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про календарний план проведення п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4502](#)).

Можемо без обговорення проголосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про календарний план проведення п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4502](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 329.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Шановні колеги, зараз ми маємо включити до порядку денного сесії законопроект [№ 4613](#).

Отже, ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо державної реєстрації лікарських засобів під зобов'язання» (№ 4613). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків внесення альтернативних проектів до законопроекту № 4613 згідно зі статтею 101 Регламенту Верховної Ради України. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 17.12.2020 року про прийняття в цілому проекту Закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» ([№ 3760](#) від 01.07.2020)», ([№ 3760-П](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Немає заперечень? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Шановна президіє! В останні пленарні дні минулого року поспіхом, без доопрацювання до повторного другого читання розглядався законопроект № 3760. Прийняття рішення відбулося із грубими порушеннями вимог Регламенту Верховної Ради, зокрема статті 117, якою передбачається, що законопроект, підготовлений до другого чи повторного другого читання, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за десять днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні.

Шановний Голово Верховної Ради, ви знали що цей законопроект дуже складний, він був підготовлений до повторного другого читання, і дали можливість народним депутатам ознайомитися з ним всього за декілька годин. Шановний Голово, не можна вносити до залу такі законопроекти.

Як ви бачили, під час розгляду ініціатива щодо підтримки значних інвестицій, так званих нянь, в українських реаліях у цьому залі перетворилася на боротьбу за податкові пільги. Результат – неприхований лобізм надання податкових пільг у сферах, підконтрольних потужним фінансово-промисловим групам.

Можливо, хтось із вас не побачив, до другого читання були враховані поправки щодо можливості реалізації проектів у сфері видобування корисних копалин, зокрема залізних та марганцевих руд, розширення корупції в державних органах. Для отримання державної підтримки інвестиційний проект повинен пройти експертизу у п'яти міністерствах і відомствах, а потім має бути схвалений урядом. Негативний досвід такої експертизи вже мав місце під час реалізації проектів у СЕЗах та технопарках.

Спотворення економічної конкуренції, відсутня територіальна прив'язка до реалізації проекту, знищення підприємств, які існують поряд і не мають податкових пільг.

Я дуже вас прошу підтримати цей проект постанови, повернутися до розгляду цього законопроекту і далі рухатися в рамках доступності і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченко Сергій Віталійович.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні 24 грудня минулого року розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 17.12.2020 року про прийняття в цілому проекту Закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» (№ 3760 від 01.07.2020)», (№ 3760-П). Комітет зауважив, що народні депутати, ініціатори проекту постанови, внесли на розгляд парламенту проект постанови про скасування відповідного рішення Верховної Ради, але на пленарному засіданні парламенту не зверталися до головуючого із заявою про порушення встановленої Регламентом Верховної Ради процедури під час голосування за законопроект № 3760, як це передбачено положеннями частини третьої статті 48 Регламенту. Водночас народний депутат України Южаніна під час обговорення внесених нею пропозицій висловлювала зауваження до змісту цього законопроекту.

У підсумку регламентний комітет прийняв рішення запропонувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення проекту постанови № 3760-П.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність в обговоренні чи можемо голосувати? Є. Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два – проти.

Синютка Олег Михайлович.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги профільного комітету, а також всі депутати в залі, скажіть, будь ласка, ви бачили, що таблицю до повторного другого читання було подано після 19 години напередодні розгляду в залі? Які ще треба докази для профільного комітету, щоб визнати, що в даному разі було порушено статтю 117 Регламенту Верховної Ради? Чи на біле ми будемо казати чорне? Таблицю подано до повторного другого читання за декілька годин, і ви кажете, що Регламент не порушений. Пряме порушення очевидне. Думаю, вся країна бачила, що більшість депутатів навіть не могла зорієнтуватися, що ми розглядаємо, бо таблиці до другого читання і повторного другого читання відрізнялися, туди додалися лобістські поправки, про які я щойно сказала з трибуни Верховної Ради.

Тому прошу комітети, незважаючи ні на що, бути професійними і відповідальними за свою сферу контролю. Тому що, хто як не ви, мали сказати, що таблицю до повторного другого читання було подано за декілька годин до розгляду, а, найголовніше, який у тому був сенс. Адже всі закони, якими надаються пільги, передбачені прийнятим законом, передбачаються в Податковому та Митному кодексах, які розглядатимуться вже в цьому році. Чому ви не дали можливості депутатам попрацювати над таблицею і розглянути сьогодні чи завтра цей проект закону? Тим більше, треба розуміти, що без додаткових законів, Податкового і Митного кодексів ці норми не працюють. Ваша поспішність змушує мене просити всіх підтримати цей проект постанови і повернутися до перегляду законопроекту. Він є базовим, і ми маємо розуміти, про що там ідеться. Я бачила, як на ефірах усі дивувалися тому, що було прийнято. Ось для того, щоб розібратися, нам потрібне повторне друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Враховуючи процедурні порушення, на яких наголосила попередня виступаюча, думаю,

жодних підстав для підписання цього закону немає. Якщо розібратися по суті, можливо, вперше Верховна Рада прийняла законопроект, який стимулює не українське виробництво, не розвиток власної промисловості та аграрного сектора, а якісь дивні преференції для тих фінансових спекулянтів, які використовуватимуть український ринок для своїх оборудок.

Крім того, тисячі поправок, подані всіма фракціями та групами до законопроекту, є зайвим підтвердженням того, що закон не готовий не те, що для підписання, а й для роботи з ним українським підприємцям.

Саме тому наша фракція вимагає проголосувати за проект постанови про скасування рішення і розглянути нову процедуру, нехай це буде повторне друге читання. Не можна йти в порушення Регламенту і здорового глузду, вносячи такі законопроекти до залу на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.
Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Як член профільного комітету хочу відреагувати на виступи попередніх виступаючих щодо ознайомлення з таблицею до повторного другого читання. Я і мої колеги завчасно ознайомилися з нею. Я не знаю, яка у вас інформація, але ми бачили поправки, внесені до повторного другого читання. Разом з тим наша фракція підтримуватиме запропонований проект постанови, оскільки в законопроекті є одна дуже значна дискримінаційна норма, якою фактично унеможливується надходження прямих іноземних інвестицій у національну економіку, зупиняються прямі іноземні інвестиції із країн Азії та інших регіональних економічних об'єднань, які знаходяться в рамках Азійського континенту. Саме з урахуванням цієї точки зору ми й будемо підтримувати проект постанови. Це перше.

Друге. Якщо ми говоримо про інвестиційну привабливість, яким мав би бути цей фундаментально базовий закон, то він мав би стосуватися таких елементів, як демонополізація. Ми знаємо, як демонополізація вбиває інвестиційну привабливість національної економіки. Так само дерегуляція, про яку постійно декларується, але насправді цього не відбувається, наша система достатньо бюрократизована.

І найголовніше. Давайте будемо відвертими – конфлікт на території окремих районів Донецької і Луганської областей обнуляє інвестиційний потенціал України. Без врегулювання конфлікту на Донбасі ми не зможемо залучати прямі іноземні інвестиції. Для прикладу наведу такі цифри: прямі іноземні інвестиції з 2014 року у порівнянні з піком 2013 року зменшилися з 67 мільярдів до 50 мільярдів гривень у національній економіці, а їх надходження зменшилися у порівнянні з позаминулим роком з 5,5 мільярда до 2,9 мільярда, а з минулим – менше 1 мільярда. Нагадую, Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні

щодня фіксує відповідні порушення режиму тиші. Тому без врегулювання конфлікту на Донбасі вирішення питання інвестицій неможливе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні друзі! Безглуздішого закону для української промисловості важко знайти. Я вважаю, коли «слуги народи», проголосували за цей законопроект, вони просто підставили Президента, який з вашої подачі вимушений буде це підписувати. Якщо юристи Офісу Президента гарно попрацюють, то підкажуть, що такі речі голосувати і підписувати не можна, бо це знищить українську промисловість.

Що ви робите. Якщо іноземець вкладає 20 мільйонів євро, він може знищити будь-яку галузь української економіки. Наприклад, іноземець буде в нас макаронну фабрику. Він 15 років працює без сплати податків, без ПДВ, завозить обладнання без розмитнення, акцизів, і вже на 20-30 відсотків дешевший за українського виробника чи то макаронних виробів, кетчупів, чи то машинобудування, чи будь-якої іншої галузі. Ви заводите іноземців, замінюєте ними українців, тобто відкриваєте їм дорогу. Це перше.

Друге. Ви створюєте офшорні зони всередині країни. Наші великі фінансово-промислові групи, олігархи, можуть за 20 мільйонів євро імітувати створення підприємства, завозити обладнання, а по суті всередині країни отримувати безмитну і безподаткову зону, через яку проведуть всі свої товари і все, що тільки можна придумати, користуючись цим протягом 15 років.

Третє. Якщо йдеться про реальні іноземні інвестиції, відкрийте таку саму можливість для українських промисловців, дайте такі самі умови. Якщо українське підприємство отримує інвестиції, іноземні кредити, і під це купує обладнання, створює робочі місця, то чому йому не дати такі самі податкові, митні пільги і таке інше, щоб він був конкурентоспроможним з іноземцями? Ви ж відкриваєте Україну для китайців, турків, європейців, і знищуєте своїх. Замість того, щоб підтримати 50 підприємств...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили.

Шахов з мотивів. Будь ласка, 1 хвилина. Після цього голосуємо.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Якщо ми хочемо покращувати інвестиційний клімат у нашій державі, треба звернути увагу на законопроект [№ 2070](#),

zareєстрований нашою групою, щодо економічного зростання саме в Луганській та Донецькій областях, дати можливість інвестиціям зайти на ті території і нормально їх розбудовувати, а не руйнувати, як сьогодні це відбувається. Чому обленерго в Луганську пропонує за транзит електроенергії найвищу в Україні ціну – 1 гривня 84 копійки? Це покращення інвестиційного клімату? Завтра зупиняться всі підприємства, вийдуть люди страйкувати перед облдержадміністрацією, очільник якої Гайдай сьогодні нічого не робить, спалює Луганську область. Саме на тій землі, де йде війна, нанесено збитків у розмірі 22 мільярди гривень. Чому сьогодні розглядаються в залі ті законопроекти, які не пройдуть? Поставте законопроект № 2070, і подивимося, хто проголосує, а хто – ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос», з мотивів.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Голово, зазвичай такі проекти постанов використовуються для визначення політичної опозиції. Але в цьому випадку щодо даного закону автор проекту постанови правий – це справді порушення процедури. Номери поправок друкованої таблиці не збігалися з номерами поправок таблиці, поданої в електронному вигляді. І мій колега, пан Ярослав Руцишин, інші колеги не могли поставити свої поправки на голосування. Тому саме для цього існує така процедура.

Я закликаю всіх проголосувати за проект постанови, незалежно від свого ставлення до даного закону. Знову вийдемо на повторне голосування, і, якщо будуть голоси, прийемо, але вже за правильною процедурою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 17.12.2020 року про прийняття в цілому проекту Закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» ([№ 3760](#) від 01.07.2020)» ([№ 3760-П](#)).

Готові голосувати? Прошу визначатися шляхом голосування.

«За» – 123.

Рішення не прийнято.

Проект постанови відхилений. Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав

на територію України у 2021 році для участі в багатонаціональних навчаннях» ([№ 4499](#)).

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні стосовно даного законопроекту.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Є необхідність в обговоренні? Можемо голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2021 році для участі в багатонаціональних навчаннях» ([№ 4499](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому законопроекту [№ 4499](#) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Від двох депутатських фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Лерос Гео Багратович. Будь ласка.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Володимире Зеленський, на дебатах ти сказав, що ніколи не міг навіть уявити, що звичайний хлопець із Кривого Рогу боротиметься за крісло Президента України. І ось 73 відсотки українців допомогли тобі здійснити цю мрію, яку ти так яскраво описав на першій сторінці своєї передвиборчої програми: «Я розповів вам про Україну своєї мрії, де лікарі та вчителі отримують реальну заробітну плату, а корупціонери – реальні строки. Де недоторканими є Карпатські ліси, а не народні депутати. Де бабця отримує гідну пенсію, а не інфаркт від рахунку на

комуналку». А що ж вийшло насправді? Корупціонер Татаров замість реального строку отримав контроль над корпорацією «Укрбуд». А щодо недоторканності нардепів «Слуги народу» складають вже анекдоти. Ви продовжуєте смішити людей, призначаючи шоуменів служити вашим друзям-олігархам, які всупереч вашим обіцянкам без гальмів рахунками за комуналку доводять до інфаркту. І це не лише про вашого друга Шкрібляка. Ваші патріотичні промови звучать, як знуцання, тоді коли Президента України та його оточення все більше пов'язують зі справжньою московською мафією, через яку, наприклад, на українській митниці женуть «контрабас», а ваша «секретарка» Єрмак барижить схемами в енергетиці, кладе країну на лопатки.

Пане Зеленський, заради чого був весь цей цирк? Заради кортежів, державної дачі в Конча-Заспі чи заради того, щоб Єрмак фарширував ваші закордонні рахунки? Хто міг би подумати, що звичайний хлопець із Кривого Рогу своїм одноосібним рішенням закриє всю країну на замок, а потім як цар послабить ланцюг на свій день народження. Це дикунство. Ніби якийсь Нур-Султан. Але є одна відмінність – «янелоху» виповнилося 43.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, з тим щоб зібрати керівників депутатських фракцій та груп у кабінеті Голови Верховної Ради України. Прошу керівників депутатських фракцій та груп і керівництво парламенту зібратися в моєму кабінеті.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Продовжуємо нашу роботу.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 4586](#)).

Нам необхідно прийняти рішення про визначення законопроекту невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання 26 січня 2021 року.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту № 4586 невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання 26 січня 2021 року.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього питання? Можемо одразу проголосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 4586](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 4586](#)) з урахуванням пропозицій комітету та необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за перешкоджання у проведенні перевірок з питань техногенної та пожежної безпеки» ([№ 3931](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Медяник В'ячеслав Анатолійович. Доповідає і від авторів, і від комітету.

МЕДЯНИК В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 27, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності розглянув законопроект № 3931, поданий Кабінетом Міністрів України. Законопроектом розв'язується існуюча проблема щодо недопущення уповноважених посадових осіб центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки до проведення перевірок суб'єктів господарювання шляхом запровадження адміністративної відповідальності за такі дії.

Зміни, які пропонуються законопроектом, доповнюють Кодекс України про адміністративні правопорушення новою статтею 185¹⁴ щодо створення перешкод для діяльності уповноважених посадових осіб центрального органу

виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, у тому числі пов'язаної з проведенням перевірок.

Також пропонуються зміни до статей 188⁸, 221, 223, 255 та 262 Кодексу України про адміністративні правопорушення, якими врегульовується порядок розгляду відповідної категорії справ: надати право поліцейським та посадовим особам центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185¹⁴, а суддям районних, районних у місті, міських судів – розглядати зазначені справи та приймати щодо них рішення.

Щодо прийняття даного законопроекту. Ми всі пам'ятаємо трагедії, які відбулися на Одещині і Харківщині, коли суб'єкти господарювання не дозволяли і перешкоджали працівникам ДСНС здійснювати перевірку будівель на відповідність пожежної безпеки. Тому, шановні колеги, є велике прохання підтримати даний законопроект. Прийняття законопроекту дасть можливість притягувати до відповідальності суб'єктів господарювання за перешкоджання законним діям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні чи можемо голосувати? Є. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Петьовка Василь Васильович. Будь ласка.

ПЕТЬОВКА В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 72, Закарпатська область, самовисуванець). Прошу передати слово колезі Сергію Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Безумовно, треба підвищувати відповідальність кожної особи, яка сьогодні сидить у кабінеті і ні за що не відповідає, в той час, коли живцем горять люди. Вже не перша пожежа сталася в Харкові. Чому після цієї пожежі схаменулися і почали підвищувати відповідальність для осіб, які нічого в державі не зробили за 30 років? Не за півтора року, коли монобільшість відповідає за країну, а за 30 років? Де на сьогодні пожежна безпека у всіх закладах, які мають перевірятися: школах, дитячих садках, будинках інвалідів, де люди горіли живцем? На Луганщині також сталася пожежа, де згоріло 16 людей, і ніхто не відповів за це. За півроку жодного разу силові структури не викликали губернатора, голову Луганської обласної військово-цивільної адміністрації, Гайдая і не допитали.

Хто в Луганській області відповів за події, які сталися 6 червня й у вересні? Хто відповідатиме перед родинами загиблих? Чому на сьогодні ніхто не відповідає за те, що згоріло 800 будинків, навіть не відшкодували людям гроші, щоб вони не поневіряться по хатах, школах та дитячих садках, не спали на підлозі? Хто відповідатиме за те, що відбувається в нашій державі?

Безумовно, ми підтримаємо законопроект щодо встановлення відповідальності й притягнення до відповідальності осіб, щоб все-таки взятися за роботу і довести все до кінця.

Я звертаюся до всіх правоохоронних органів і Президента України з проханням поставити на контроль пожежу в Луганській області, і довести справу до кінця, відсторонити від посади голову Луганської обласної військово-цивільної адміністрації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.
Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! Хочу звернути увагу: який Кабінет Міністрів – такі й законопроекти (*Оплески*). Якщо Кабінет Міністрів і досі працює без програми, то такі законопроекти він і вносить.

З цієї трибуни лунало, що законопроектом щось удосконалюється. Хочу вас запевнити, нічого він не вдосконалює, а виділяє під ті позиції і трагедії, які склалися на території України, окрему касту – спеціальну службу ДСНС.

Щодо повноважень скажу таке. На даний час усі повноваження є, але цим законопроектом ми надаємо нові повноваження. Наприклад, коли співробітника МНС не запускають до приміщення щодо перевірки протипожежної сигналізації, то він має право застосувати адміністративний арешт без адміністративної справи. Ми що, надаємо йому повноваження приймати рішення замість суду? Це перше.

Друге. Ми виділяємо певну категорію службових осіб в окрему диспозицію статті і наділяємо перевищеними повноваженнями.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що пропонується збільшення штрафів. Але, якщо на сьогодні штраф у розмірі 17 тисяч гривень нічого не вирішує для підприємства, яке порушує і призводить до тяжких наслідків через невиконання правил пожежної безпеки, то чи розв'яже цю проблему штраф у розмірі 34 тисячі гривень. Треба централізовано і системно підходити до цієї роботи.

«Опозиційна платформа – За життя» не підтримуватиме цього законопроекту. Ми за системний підхід до розв'язання цієї проблеми: надати підприємствам можливість забезпечити безпеку, і лише після цього вимагати результатів і встановлення штрафів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лабунська Анжеліка Вікторівна.
Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановний народе України! Якщо ми кажемо про надмірний тиск контролюючих органів на бізнес, то маємо на увазі і вплив, і надмірний контроль державних служб, у тому числі з надзвичайних ситуацій. Але останні події в державі, пов'язані і з лісовими пожежами, і з пожежею готелю в Одесі, і з надзвичайною подією – пожежею будинку для літніх людей у Харкові, свідчать про те, що уповноважений державою центральний орган виконавчої влади – Державна служба з надзвичайних ситуацій – втратив контроль за проти-пожежною безпекою.

Я погоджуюся з попереднім виступаючим, що в цьому проекті закону є несумісні нанесені шкодам і ризикам штрафи: від тисячі до двох тисяч, а якщо те саме діяння вчинене повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення – від двох до чотирьох тисяч. І справді статтею 262 Кодексу України про адміністративні правопорушення дозволяється поліцейським застосовувати адміністративне затримання.

Фракція «Батьківщина» підтримує цей потрібний законопроект у першому читанні. Але під час підготовки його до другого читання шляхом внесення поправок ми вимагатимемо ці статті однозначно відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Безумовно, питання протипожежної безпеки досить важливе у нашому суспільстві, виходячи з останніх трагічних подій, які відбулися. Але на сьогодні у законодавстві є досить санкцій за порушення правил пожежної безпеки. І питання не в підвищенні санкцій, а в системній роботі державних органів, які відповідають за протипожежну безпеку.

У даному законопроекті пропонується у вигляді санкцій за недопуск адміністративне затримання особи. Ця санкція не співмірна із суспільно-небезпечними діяннями. І взагалі ті, хто писав цей законопроект, не звернули уваги, що адміністративний арешт взагалі не застосовується в питаннях щодо невиконання приписів. Через неспівмірність цієї санкції, а якщо врахувати, що Україна декілька років тому стала на шлях дерегуляції бізнесу, ми хочемо зробити ще

більший тиск державних органів на бізнес, щоб бізнесменів, не те що штрафували, а взагалі заарештовували. Фракція «Європейська солідарність» не підтримуватиме цього законопроекту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили?

З мотивів Монастирський, Бобровська, Поляков. Після цього переходимо до голосування.

Монастирський Денис Анатолійович. Будь ласка.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Тут ідеться не лише про встановлення додаткових повноважень для Державної служби з надзвичайних ситуацій, а й про запобігання тих трагедій, які днями сталися в Харкові.

Наведу лише одну цифру. Протягом минулого року працівників Державної служби з надзвичайних ситуацій не допустили до перевірок 30 тисяч разів. Відповідно з цього ми й виходимо, бачимо ті наслідки, після яких нам доводиться співчувати родинам і таке інше.

Так, потрібно створювати ефективну систему контролю, щоб не було зловживань. Так, потрібно встановлювати механізми і не потрібно встановлювати такі санкції, які визначені в цьому проекті закону. Це все ми доопрацюємо до другого читання, ми про це говорили. Але сьогодні, колеги, ми зобов'язані підтримати два законопроекти щодо цього питання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день. Фракція «Голос» не підтримуватиме даного законопроекту, тому що, якщо ви читали зауваження ГНЕУ, подібна норма вже працює, і КУПАП, в принципі, перебалансований подібними нормами. Але я про інше. Насправді, було б цікаво почути від народних депутатів, які так гаряче підтримують цю норму, скільки коштує хабар за невірний припис табору «Вікторія», який згорів разом із дітьми (троє загиблих), Одеської обласної психіатричної лікарні, де семеро загиблих, коледжу. Чи знаєте ви, що в Одеському ДСНС не було навіть тентів, так званих кубів життя, для рятування цих людей?

Давайте, нарешті, послухаємо голову ДСНС, зробимо величезний аудит щодо наявності технічних засобів у десенеєсників для рятування людей. Тому

що інспектори беруть гроші і хабарі, а хлопці, які борються з вогнем, не мають навіть елементарних протипожежних засобів для рятування людей.

Тому це не про штрафи для людей і не про людей, які не допускають до позапланових перевірок, які проводять десенеесники, а про порятунок і наявність засобів для безпеки життя.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поляков Антон Едуардович. Після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до сесійного залу.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні колеги! Чергова пожежа, чергова трагедія, і вчергове влада вирішує питання постфактум. Давайте запитємо один одного, чи хтось не допускав перевіряючих на свої підприємства? Усіх допускали. І до чого це необґрунтоване підняття штрафів? Усі ми розуміємо, що це скінчиться черговими, як сказали мої колеги, хабарами або примушуванням переходу до фірм-прокладок, бенефіціарами яких є керівники пожежних наглядових установ. Усе. Більше нічим це не закінчиться. Це просто маразм, тому що цивільних правил роботи цих установ у цьому проекті законі немає й досі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за перешкоджання у проведенні перевірок з питань техногенної та пожежної безпеки» ([№ 3931](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення рівня відповідальності за порушення вимог техногенної та пожежної безпеки» ([№ 4157](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра внутрішніх справ України Герашенко Антон Юрійович. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., заступник міністра внутрішніх справ України. Шановні народні депутати! Шановний головуючий! Шановні представники засобів масової інформації! Шановний український народ! Інформую вас про те, що в нашому законодавстві є багато недомовленостей та проблем у частині притягнення до відповідальності осіб, які не хочуть виконувати приписи пожежних інспекторів.

Чи знає український народ та засоби масової інформації, який накладається штраф за те, що людина не виконує у своєму закладі правила пожежної безпеки? Штраф починається з 0,5 неоподаткованого мінімуму доходів громадян, тобто з 8 гривень 50 копійок, а максимальний штраф за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки на сьогодні становить сім неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Тобто якщо сім помножимо на 17 гривень, то це аж 109 гривень. А люди за це платять своїми життями та травмами, бо недбайливі господарі не хочуть виконувати правила. А навіщо їх виконувати, якщо накладений штраф становить 8 гривень 50 копійок.

У цьому законопроекті пропонується підняти відповідальність за порушення правил техногенної безпеки. Пропонується підвищити штраф з 30 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян – 1700 гривень. Це потрібно не для того, щоб влаштовувати терор, а для того, щоб звертати увагу всіх, що треба виконувати правила пожежної безпеки.

Я дуже дякую всім вам за те, що ви підтримали прийняття попереднього законопроекту, згідно з яким, коли його підпише Президент, будуть введені штрафи за перешкоджання у проведенні перевірок.

Насамкінець хочу сказати, що за два роки було 30 тисяч випадків недопуску інспекторів пожежної служби на об'єкти. І ви сьогодні допомогли розв'язати цю проблему. Так більше не буде. Прошу підтримати законопроект № 4157.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Медяник В'ячеслав Анатолійович.

МЕДЯНИК В.А. Шановний головуючий! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності розглянув законопроект № 4157, поданий Кабінетом Міністрів України. Метою законопроекту є забезпечення належного рівня пожежної та техногенної безпеки шляхом підвищення відповідальності за порушення встановлених законодавством вимог у цих сферах.

Проектом закону пропонується внести зміни до статей 175, 175², 183, 188⁸, 221, 223, 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині збільшення розміру штрафів за: порушення встановлених законодавством вимог техногенної та пожежної безпеки – від 30 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян; здійснення суб'єктом господарювання господарської

діяльності без декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері пожежної безпеки та невиконання приписів, розпоряджень та постанов посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) у сфері техногенної, пожежної безпеки – від 150 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; завідомо неправдивий виклик спеціальних служб – від 200 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на сьогодні діє норма – від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також пропонується внести зміни до статті 270 Кримінального кодексу України, згідно з якими запровадити кримінальну відповідальність за порушення вимог техногенної та пожежної безпеки, якщо це спричинило виникнення пожежі або аварії, якою заподіяно шкоду здоров'ю людей або майнову шкоду у великому розмірі.

Шановні колеги, я дуже вас прошу підтримати цей законопроект і проголосувати за його прийняття в першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Є. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Сухов Олександр Сергійович. Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, група «Довіра». Добрий день, шановні колеги! Цей законопроект, безумовно, дуже важливий. Треба підвищувати відповідальність за порушення пожежної безпеки. Ми всі знаємо про пожежі, які сталися у місті Харкові. Але я звертаю вашу увагу на пожежі на Луганщині, які сталися у липні, а потім у жовтні, коли спочатку загинули п'ять осіб, потім – 11. Ви бачите яка тенденція, незважаючи на те, що є кримінальна відповідальність за ці злочини, за бездіяльність щодо виконання вимог пожежної безпеки. Усі ви знаєте, що за цими фактами було створено тимчасову слідчу комісію, яка зараз виконує роль правоохоронних органів з розслідування причин виникнення цих пожеж і бездіяльності посадових осіб. Більше як за півроку жодного разу не був допитаний голова Луганської обласної військово-цивільної адміністрації стосовно його діяльності щодо недопущення цих пожеж. Учора на перше

запитання: «Чим ви керуєтеся у своїй діяльності? – він відповів, – законами про місцеве самоврядування». На всі запитання ми не почули від нього жодної відповіді. На головне запитання: «Чи був штаб щодо ліквідації пожежі, – його відповідь, – ні». Ні – в липні, ні – в жовтні.

Я звертаюся до правоохоронних органів, Генерального прокурора: чому й досі, хоча минуло більше ніж півроку, не прийнято жодного рішення в цьому напрямі? Що потрібно? Що має зробити ТСК, щоб ми нарешті його викликали і поставили це питання? Якби правоохоронні органи відповіли, не було б злочину в жовтні і не загинули б люди. Прошу звернути увагу на ці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович.
Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє, народні депутати! Дійсно, слід підвищувати адміністративну відповідальність за невиконання протипожежних заходів. Бо 170 гривень – це, вибачте, на сьогодні смішна історія. Керівникам вигідно сплачувати ці кошти і нічого не робити для протипожежних заходів. Фракція «Батьківщина» підтримує цей законопроект. Але я хотів би сказати про інше.

В умовах децентралізації ми маємо пам'ятати про протипожежні заходи в об'єднаних територіальних громадах, про матеріально-технічне забезпечення пожежних частин як в об'єднаних громадах, так і в цілому в державі. Бо коли трапляється біда, ми очікуємо на їх оперативне реагування. Дякую тим пожежникам, які постійно на бойовому чергуванні. Але як держава дбає про матеріально-технічне забезпечення цих частин і зарплати працівників – це окреме питання.

Продовжуючи думку попереднього виступаючого, хочу запитати керівників правоохоронних органів: що зроблено, чи знайдені й покарані винні, які скоювали пожежі в Чорнобильській зоні, робили підпали лісів в Київській, Житомирській, Львівській та інших областях? Де винні? Де відшкодування за нанесення шкоди державі? Оце є велике питання. Я хотів би, щоб ми про це також не забували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуєчий, прошу передати слово народному депутату Григорію Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Цей законопроект є продовженням попереднього, до написання якого, як вам розказують, спонукали

останні трагедії, які сталися, привівши всіх до висновку, що необхідно, зверніть увагу, збільшити штрафи. Збільшення штрафів у жодній державі світу не дали свого позитивного результату.

Якщо розглядати останні події, я як слідчий хочу сказати: щоб кваліфікувати порушення правил пожежної безпеки, за що затримали людей або осіб, які підозрюються, треба їх встановити. Якщо у цьому будинку не було протипожежної безпеки, невідомо кому він належить і хто за нього відповідає за формою права власності, тоді, що порушили люди? Питання відкрите. А ось робити правильні речі треба. Фізичним особам, які ведуть бізнес, займаються господарською діяльністю, дотримувалися вимог, держава має дати механізми, дати можливість усунути порушення, а не розказувати з цієї трибуни, на телебаченні про те, що немає можливості для роботи правоохоронної системи.

Фракція не підтримуватиме цього законопроекту, тому що системно він абсолютно нічого не вирішує. Його норми збільшують штрафи, а щодо механізму ми знову вносимо зміни, які абсолютно не заважають роботі правоохоронних органів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги! Законопроект щодо посилення відповідальності за порушення норм пожежної та техногенної безпеки на сьогодні є дуже вчасним та влучним. Штраф у розмірі 170 гривень за невиконання вимог щодо пожежної безпеки є сміхотворним. Ця санкція жодним чином не лякає керівників підприємств. Вони можуть щомісячно сплачувати цей штраф.

Законопроектом пропонується ввести кримінальну відповідальність за недотримання правил пожежної та техногенної безпеки у разі виникнення пожежі або техногенної катастрофи, що заподіяли шкоди життю та здоров'ю людей. Також суттєво збільшують штрафи за невиконання вимог щодо техногенної і пожежної безпеки та приписів. Це правильні, співмірні санкції щодо цих правопорушень. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура з мотивів. Більше ніхто не наполягає на виступі? Тоді після виступу Качури, перейдемо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до сесійного залу.
Будь ласка, Олександрє Анатолійовичу.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Наша фракція, безумовно, підтримуватиме цей законопроект, тому що, дійсно, штрафи були смішними. Водночас особисто я бачу збільшення штрафів, як додатковий тиск на бізнес під час пандемії коронавірусу, економічної кризи. А там, де збільшення штрафів, там з'являється корупція.

Тому звертаюся до представників правоохоронних органів з тим, щоб вони насамперед займалися не штрафами, а контролем за тими, хто бере хабарі, хто «обілечує» – приходять до підприємця і каже: «у тебе тут буде штраф, а давай за половину суми ми з тобою це порішаємо». Ось цим насамперед ви маєте займатися, а не питаннями кримінальної відповідальності і боротися із наслідками. Треба боротися з причинами. А причина – це корумпована система, коли краще заплатити хабара, аніж дотримуватися будь-яких процедур, через що й відбуваються пожежі. Не через те, що підприємці не хочуть цього, а тому, що так працює система. Тому займайтеся корупціонерами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Усі бажаючі висловилися, переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до сесійного залу і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення рівня відповідальності за порушення вимог техногенної та пожежної безпеки» ([№ 4157](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях та групах.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про народовладдя через всеукраїнський референдум» ([№ 3612](#)). Я хотів би нагадати, що на нараді, яка відбувалася під час перерви, ми домовилися, що всі фракції подадуть перелік поправок, на яких вони наполягають. Така інформація надійшла лише від двох фракцій. Прошу інші фракції та групи подати інформацію щодо поправок та авторів, які наполягають на них.

Я так розумію, «Опозиційна платформа – За життя» наполягає на всіх своїх поправках... *(Шум у залі)*. Я пам'ятаю, у вас 10 хвилин.

«Довіра», ви не будете наполягати на поправках?

«Партія «За майбутнє» дала інформацію, «Батьківщина», «Голос», «Європейська солідарність», «Слуга народу» також дали. Переходимо до розгляду поправок.

Волошин.

Колеги, хто на яких поправках наполягає?

Несторе Івановичу...

Поправка 32. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! На підтримку цієї поправки хочу сказати, що запропонований авторами законопроект щодо народовладдя, як вони, не соромлячись, хочуть його назвати, не має жодного відношення до народовладдя, і виходить з того, що є предметом розгляду на референдумах. І це насамперед обмеження. А Конституцією не допускається обмеження волевиявлення народу. Народ є джерелом влади, вирішує питання, як і що йому робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 32 народного депутата Німченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Шановні колеги, оскільки ми вже йдемо за таблицею, то, щоб два рази... *(Шум у залі)*. Скільки у вас поправок? 110 поправок?

Поправка 37. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Я наполягаю на підтримці своєї поправки. Прошу своїх колег підтримати поправку, яка стосується права народу вирішувати на референдумах питання щодо законодавчої техніки і стосовно суб'єкта права законодавчої ініціативи з боку народу. Це перше.

Друге. Я хотів би, щоб під час розгляду поправок виходили з приписів Конституції щодо питання референдумів і права участі в цьому безпосередньо народу.

Спасибі. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 37 Німченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 38. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Це також стосується тієї технології, згідно з якою не можна виключати народ з процедур і процесів створення законодавчої бази відносно суспільстві. Ми не можемо тримати народ осторонь, не брати його до уваги. Не закривайте очі на реальні потреби народу в управлінні державними справами. Читайте статтю 38 Конституції. Якщо ми виходимо з того, що громадяни мають право брати участь у регулюванні справ, пов'язаних з управлінням державними справами, тоді мають бути внесені зміни до чинних законів.

Я хочу сказати, що в Єгипті приймали Конституцію, коли йшли бойові дії (!), а ми не можемо внести зміни до законів. Прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету. Прошу коротко.

ЗАГОРУЙКО А.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Німченко! Мені насправді дуже дивно чути від вас як від правника такі пропозиції. Давайте не будемо підмінити законодавчу і законотворчу функції парламенту діяльністю українського народу. Єдиним законодавчим органом в Україні є парламент. А те, про що ви кажете, то тут закладений принцип абrogативного референдуму, так зване народне вето, коли український народ своїм рішенням може заборонити або не допустити реалізації виконання якогось закону або його частини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 38 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 41 народних депутатів Німченка і Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Щодо цієї поправки. Я хочу звернути вашу увагу на те, що Конституцією визначено, коли не можуть бути винесені на референдум конкретні питання. Інших обмежень нею не передбачається. Тому дивною є норма в законопроекті, яка вказує на те, що винесення питання на референдум регулюватиметься правоохоронними, судовими органами. Питання, які суперечать положенням Конституції України, нормам міжнародного права,

закріпленим Загальною декларацією прав людини, також не можуть бути винесені на референдум. Це, я вам скажу, по суті, латентна форма контролю за діяльністю народу в управлінні державними справами. Але розширювати обмеження, передбачені Конституцією, є недопустимим. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 41 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 45 народних депутатів Німченка і Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Прошу підтримати дану поправку, якою пропонується виключити норму, що законодавець, а це ми, може виокремити, заборонити, передбачити шандарів для проведення референдуму, реалізації народного волевиявлення. Тому що обмеження щодо проведення референдуму передбачені Конституцією як нормою прямої дії, і розширювати ці положення ми не можемо. Тим паче, ми не є членами Євросоюзу, щоб під норми міжнародного права підставляти волевиявлення народу. Ось про що йдеться. У нас є Конституція, яка має найвищу юридичну силу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 45 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 53 народних депутатів Німченка і Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. 63 чи 58?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 58.

НІМЧЕНКО В.І. Поправка 58 стосується того самого. А в поправці 63 йдеться про виключення тих положень, які обмежують право народу України вирішувати питання управління державними справами на підставі свого волевиявлення. Прошу підтримати її і дати можливість народу, який є джерелом влади, реалізувати своє право, передбачене статтею 3 Конституції. Ми не можемо обмежувати народ. Хто ми тоді є? Ми похідні від народу. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 58 народного депутата Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Яка наступна поправка? Поправка 63, так?

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Поправка стосується того самого. Я хочу лише акцентувати увагу на тому, що, на жаль, автори законопроекту, підготувавши пропозицію щодо винесення питань на референдум не вбачають у цьому елементів народовладдя, бо народ ми тут так і не побачили. Ці обмеження проти українського народу, його волі і свободи.

Прошу підтримати цю поправку і позбутися такої ганебної пропозиції, яка обмежує право народу на волевиявлення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 63 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 69. Народний депутат Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Шановна пані доповідач! Дуже суттєве, принципове запитання: чому ви обмежуєте народ України в трьох питаннях в одній сфері? Хочу почути думку доповідача і бажано генератора цього законопроекту, нашого шановного Першого віце-спікера.

А ви знаєте, що ваше обмеження прав людей привело до того, – прошу уваги всіх колег, це буде цікаво – що згідно з останнім опитуванням КМІС на сьогодні на першому місці «Опозиційна платформа – За життя» – 27,7 відсотка. Хто, думаєте, на другому місці? Не ви, «слуги народу», а, на жаль, «Європейська солідарність» – 15,3 відсотка. На третьому місці «Батьківщина» – 12,6 відсотка, і лише на четвертому місці «слуги народу». Ви вже так дослужилися своєму народу, що він вас бачити не хоче.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Шановний Несторе Івановичу! Питання, яке ви зараз піднімаєте, – щодо кількості винесених питань на всеукраїнський референдум – є дуже важливим. І це точно та поправка, яку ми не відносимо до поправочного спау. Цій поправці робоча група приділила занадто багато уваги, ми її обговорювали дуже плідно. І позиція робочої групи – на референдум виноситься одне

питання. Це забезпечує референдуми від зловживань і маніпуляцій кількістю питань, які виносяться.

Разом з тим прошу звернути увагу, що зміна кількості питань призведе до зміни концепції самого законопроекту. Він повністю міняється і ламається. А давайте подивимося глибше – організація роботи виборчих комісій, коли є прихильники ідеї за референдум і ті, які проти. У разі, якщо три питання, а люди мають різні точки зору щодо них, то що тоді? Немає балансу в роботі комісії, є підстави для зловживань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 69 народного депутата Нестора Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 76 народних депутатів Німченка і Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Щойно від доповідача я почув, що робоча група встановила, що на референдум може виноситися лише одне питання. Я так розумію, що йде латентна спроба готувати референдум під продаж землі іноземцям. Скажіть, як можна виносити одне питання щодо цього, якщо продавати землю чи не продавати, це вже два питання? Це перше.

Друге. Шановні колеги з робочої групи, скажіть, де у світовій практиці винесення питань на референдум обмежено одним питанням? Я хотів би, щоб доповідач назвав підстави, чим оперувалася робоча група, коли пропонувала цю норму. Скажіть, чи є вона в інших країнах, від Болівії до Польщі, а також у Мексиці та Швеції, де проводилися референдуми, щоб люди знали, звідки ви це взяли.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 76 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Я перепрошую, прошу повернутися до поправки 74 народного депутата Бурміча.

Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Моя

поправка також стосується права народу голосувати і виказувати на референдумі свої думки не лише з одного питання. Пропонуючи винесення одного питання, ви маніпулюєте. Зовсім недавно ми бачили, як Президент хотів знати думку народу з п'яти питань. І тоді у вас не було жодних проблем з приводу того, що хтось десь заплутається. На сьогодні народ турбує не одне, а багато питань. Це і земля, і напрям розвитку, і багато інших питань, щодо яких народні депутати мають знати думку народу, щоб йти в ногу з його думками, знати ті чи інші обставини.

Я наполягаю на підтримці своєї поправки. Не обмежуйте народ винесенням одного питання на референдум. Має бути хоча б два чи три питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 74 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 77 народних депутатів Німченка і Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! У мене запитання до робочої групи, яка готувала законопроект: на якій підставі ви ігноруєте приписи Конституції, якою чітко передбачається, де, за що і коли не можна проводити референдуми з конкретного питання? Хто надав вам право діяти у спосіб, не передбачений Конституцією? Ви почитайте, як пише конституцієдавець: референдум, у тому числі за народною ініціативою, може проводитися з будь-яких питань, окрім питань щодо амністії, податків, бюджету. Усе. Ви понаходили посилення, і латентним способом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 77 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 179 народних депутатів Німченка і Шуфрича.

Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я так розумію, важко проломити цю стіну, яка, мабуть, товща за китайську. Але я хочу нагадати нам як законодавцям, що делеговані ми сюди народом, на всі наші дії – творення і реалізація законодавчих актів – має бути воля народу. А що бачимо? Яке відношення має народ до пропозицій у цьому референдному законопроекті? Це фікція. Найближчі 15 років не проводитимуться референдуми за народною ініціативою, бо такими своїми потугами ми відбираємо у людей право на волевиявлення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Василю Івановичу, цю поправку враховано редакційно, тому я пропоную не ставити її на голосування.

Я пропустив поправку 90 шановного народного депутата Бурміча.

Народний депутат Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Поправка 90 стосується виключення частини другої статті 4 законопроекту, якою пропонується одне питання виносити на референдум не частіше, ніж один раз на три роки. Я вважаю, ми обмежуємо право народу на народовладдя. Чому? У цьому залі ми приймаємо закони, через місяць їх скасовуємо або вносимо зміни, а народ в цьому обмежуємо. Одне й те саме питання народ має виносити на референдум тоді, коли цього вимагає ситуація. А один раз на три роки – це обмеження права народу, порушення народовладдя. Я наполягаю на підтримці своєї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 90 народного депутата Бурміча. Прошу визначатися та голосувати. Комітет пропонує відхилити.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 275 народного депутата Шуфрича.

Друзі, в пана Бурміча шість поправок. Дайте мені перелік поправок, щоб я не повертався. Бо в мене машина налаштована на прізвище Шуфрич.

Поправка 275. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Для нас є дуже принциповим сьогоднішній розгляд питання. Тому наші поправки ми розглядатимемо в порядку черговості, будемо вас переконувати. Ми провели глибокий аналіз поправок і наших колег. Дуже сумно, що поправки багатьох народних депутатів не враховані, в тому числі Дмитра Олександровича Разумкова, нашого Голови. Дуже слухні були поправки, але вони не враховані.

Чесно кажучи, в нас виникає питання: чому лише зараз ми приступили до розгляду цього питання? Адже український народ сподівався, що одне із головних питань – закон про землю – буде винесене на референдум. Але – ні, спочатку в умовах пандемії COVID-19, «лохдауну» і локдауну провели закон про землю, а зараз починаємо говорити про референдум. Соромно!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 275 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 110 народного депутата Бурміча.

БУРМІЧ А.П. Поправкою 110 пропонується виключити частину другу статті 5 законопроекту, щоб дати можливість проводити референдуми за народною ініціативою разом з черговими виборами. Це і економія коштів, і право народу вільного вибору, і можливість проголосувати за ще одне питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 110 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 119 народного депутата Бурміча.

БУРМІЧ А.П. Поправкою 119 пропонується виключити з абзацу другого частини другої статті 6 слова «або шляхом електронного голосування». Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вважає, що цю поправку треба врахувати. Тому що редакція норми, запропонована в законопроекті, не зовсім відповідає демократії та волевиявленню народу. Ми знаємо, тут порушується принцип таємного голосування. Тому що перед тим, як зайти в електронну систему, необхідно буде ідентифікуватися, а це порушення прав виборців, порушується головне правило таємності вибору людини. Я наполягаю на підтримці своєї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 119 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 141 народного депутата Бурміча. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Поправкою 141 пропонується виключити зі статті 13 слова «або шляхом електронного голосування». Попередньо я вже дав обґрунтування, яке стосується і цієї поправки. ГНЕУ також проти. І ми підтримуємо висновки ГНЕУ про те, що порушується головний принцип демократії – таємність голосування. Це перше.

Друге. Ми розуміємо, що на сьогодні не всі громадяни України зможуть скористатися своїм правом через електронне голосування, тому що держава, на жаль, не всюди забезпечила такі можливості. Я вважаю, це треба виключити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолію Петровичу, дозвольте я скажу. Питання щодо електронного голосування висвітлено в розділі «Прикінцеві та перехідні положення». Там сказано, що цю норму буде введено після набрання чинності

законом щодо застосування інноваційних технологій з електронного голосування. Тому я хочу зняти всі ці побоювання шановних народних депутатів. Як тільки такий закон набере чинності, ці положення діятимуть.

Ставлю на голосування поправку 141 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 177 народного депутата Бурміча.

БУРМІЧ А.П. У поправці 177 пропонується частину другу статті 16 викласти в такій редакції: «Всеукраїнський референдум проголошується за народною ініціативою на вимогу не менше як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області». Саме така редакція викладена в Конституції.

Тому я вважаю за необхідне і в законопроекті про референдум дотримуватися Конституції, її вимог і привести в порядок викладені норми. Тоді в нас не буде ніяких питань і в Конституційному Суді, це все буде правильно. Наполягаю на голосуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але поправку враховано редакційно. Ви хочете, щоб поправку було враховано саме в цій редакції чи як? Я не можу зрозуміти. Поправку враховано редакційно, є пропозиція рухатися далі.

Поправка 318 народного депутата Німченка.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Поправка стосується призначення і проведення референдуму за народною ініціативою. Поправку частково враховано. Разом з тим, ми повинні виходити з того, що повноваження Президента повинні бути відзначені зобов'язуючими. Тобто, якщо встановлено норму, він зобов'язаний. Історія знає, як півтора року не назначали референдум, і він так і вмер, хоча зібрали понад три мільйони підписів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку враховано редакційно. Чи є потреба ставити її на голосування? Ні. Ідемо далі.

Поправка 326. Вона відхилена.

Василю Івановичу, будь ласка, озвучте свою позицію.

НІМЧЕНКО В.І. Це все з того самого питання. Я наполягаю на голосуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ставлю на голосування поправку 326 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 330 народних депутатів Німченка та Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, йдеться про термін, протягом якого Президент має прийняти рішення щодо проголошення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою. Комітет пропонує 15 днів, а ми пропонуємо уніфіковану позицію – 10 днів. Тому що кожний день, ви це знаєте, віддалятиме нас від вирішення питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 330 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 336 народних депутатів Німченка та Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Прошу передати слово Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуєчий! Шановний доповідачу! Принципова поправка, яка стосується указу Президента про проголошення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою. У нас тут принципове питання щодо встановлення термінів виконання відповідних вимог. На жаль, цю поправку відхилено. Але ми наполягаємо на її врахуванні. Сподіваємося на порозуміння в залі, а також на те, що проведення референдуму у встановлені цією поправкою терміни забезпечить достатньо часу для його якісної підготовки та проведення, враховуючи вимоги народу України, який є носієм влади. Просимо про це не забувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 336 народних депутатів Шуфрича та Німченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 342 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Хто виступатиме?

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! У зв'язку з тим, що цю поправку враховано редакційно, ми не наполягаємо на її переголосовуванні. Але хотілося б, щоб все-таки відповідна редакція на сто відсотків відповідала тексту, відображеному в Конституції України щодо цієї норми. Думаю, досить некоректно змінювати редакцію статті, чітко визначену Конституцією України, під час підготовки спеціального закону. Жоден спеціальний закон, у тому числі й такий, як референдум, не може змінювати чіткої редакції, визначеної нашими колегами під час прийняття Конституції України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Оскільки поправку враховано редакційно, я не ставитиму на голосування. Вашу пропозицію зафіксовано в законопроекті. Дякую за вашу роботу.

Поправка 364. Народний депутат Бурміч.

БУРМІЧ А.П. У поправці 364 пропонується в другій частині статті 29 законопроекту слова «протягом шістдесяти днів» замінити словами «протягом ста двадцяти днів». Але, якщо комітет врахував пропозицію мого колеги Василя Івановича Німченка щодо дев'яноста днів, я погоджуюся і знімаю свою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 366. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. У поправці йдеться про збір підписів. На жаль, ініціативу, яка зробила б доступнішою цю процедуру, відхилено профільним комітетом. У нас виникає підозра, що ціллю цього законопроекту є не прискорення і задоволення вимог українців щодо проведення референдуму, а ускладнення процедури його проведення. Ми змушені констатувати, що норму поправки, яка позитивно вплинула б на забезпечення процедури збору підписів, на жаль, не було враховано. Прикро. Ми наполягаємо на голосуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Обов'язково поставлю на голосування.

Ставлю на голосування поправку 366 шановного народного депутата Нестора Івановича Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 371 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Хто виступатиме?

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Хочу знову повернутися до прикрої практики, яка, на жаль, вже відбулася у Верховній Раді України, а саме прийняття ганебних законів, як про землю, так і про ігорний бізнес. Таке враження, що без цього Україна не могла би розвиватися. Скільки часу ми на це потратили. І це проти того, що згідно з останнім соціопитуванням близько 80 відсотків наших громадян наполягали на тому, щоб закон про землю розглядався спочатку саме на референдумі, щоб народ України дав добро на сам факт реалізації землі в умовах глибокої кризи. На жаль, закон прийнятий, але, завдяки нам, в іншій редакції, ніж це планувалося на початку. Думку народу було проігноровано.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звісно, Несторе Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 371 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 375. Несторе Івановичу, знову ви. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий! Чесно кажучи, зараз мене цікавлять коментарі ваш особистий і шановної пані доповідача щодо відхилення цієї поправки. Я озвучу запропоновану поправку: «Організаторами зборів можуть бути виключно громадяни України, які мають право голосу на референдумі». Скажіть, будь ласка, якщо не виключно громадяни України і не виключно ті, хто має право голосу, хто ще може брати участь у загальних зборах щодо ініціативи референдуму? Поясніть мені, будь ласка, хто, крім українців? Ну, хто, крім нас, в кінці кінців? Я не розумію суті позиції профільного комітету. Прошу пояснити мені і народові України. Тому що є очевидним, що проведення референдуму мають ініціювати, забезпечити, в тому числі утворити ініціативну групу, провести збори, українці, яким ви маєте служити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Безумовно, лише громадяни України.

Пані Аліно, будь ласка, озвучте позицію комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Шановний Несторе Івановичу! Давайте відверто – не ускладнюйте. Так, наша національність – українці. Тут ідеться про виборців, а виборці – це і є громадяни України, які досягли відповідного віку і мають

право голосу. Давайте не будемо обтяжувати наш законопроект якимись складними конструкціями. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 375 народного депутата Шуфрича Нестора Івановича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 376. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Вельмишановна пані доповідач! Я, чесно кажучи, не зрозумів, мабуть, ми не почули один одного, тому буду уважнішим і коректнішим. Ідеться не про українців за національністю. Я як громадянин України, який є українцем, у тому числі українським русином, українським угорцем, українським словаком, українським росіянином, поважаю всі національності. Ще раз хочу вам зачитати: «Організаторами зборів можуть бути виключно громадяни України, які мають право голосу на референдумі». Тобто не українці за національною ознакою, а громадяни України. Я не розумію, чому комітет проти того, щоб громадяни України брали участь в організаційних зборах. Поясніть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, ви хотіли почути і мій коментар, так? Я скажу, що була заміна терміну на той, який зазначений у Виборчому кодексі України – «виборці», під яким розуміються громадяни України, які мають право голосу. Це термінологічне спрощення. Але це не стосується поправки, на якій ви наполягли.

Тому ставлю на голосування поправку 376 шановного народного депутата Нестора Івановича Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 396 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Перепрошую, поправка 382.

Хто виступатиме? Василь Іванович Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! У поправці, яку комітет відхилив, ідеться про те, що якщо представники, в тому числі ЦВК, не з'явилися без поважних причин на збори, народ має право проводити збори без них. Референдум проводиться ж за народною ініціативою, народ сам собі хазяїн, сам собі управник. Що незрозуміло? Тобто, якщо представників повідомлено, а вони проігнорували, це дає право громадянам, тим 200 особам, які зібралися на збори, приймати рішення.

Вам розказати історію, коли представник ЦВК навмисно двічі не приходив і всі процедури зривалися. Думаю, автори, які пішли на те, щоб відхилити цю пропозицію, взагалі не розуміють...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Позиція комітету – відхилити. Давайте не будемо ускладнювати. У частині п'ятій цієї статті йдеться про те, що ЦВК може направити на збори представника. «Може» не має ніякого імперативного характеру. Або направляє, або не направляє, і наслідків ніяких це за собою не тягне. Комітет вважає, що недоречно ускладнювати норму додатковим абзацом щодо відсутності зазначених представників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 382 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 405. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. На жаль, відхилено поправку, в якій йдеться про те, що текст ініціативи, який пропонується винести на всеукраїнський референдум за народною ініціативою, не може бути змінений після його затвердження більшістю зареєстрованих учасників зборів. Дуже слушна поправка. Якщо вже визначено питання, яке виноситься на референдум на загальних зборах більшістю голосів, процедура підготовки до проведення референдуму розпочалася, то як можна редагувати і змінювати його? Це може викликати зловживання і певні фальсифікації. Наполягаю на підтримці поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 405 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 407 народних депутатів Німченка та Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Це стосується того питання, яке було затверджено на зборах і виноситься на референдум. Не можна займатися підміною розуміння конкретного змісту питання. Як представник народу на зборах

оголосив питання і воно було затверджено, так і має бути. Саме з цього ми виходимо. Вважаємо відхилення поправки необґрунтованим. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 407 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 411 народних депутатів Німченка та Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я хотів би звернути вашу увагу на те, про що йдеться, а саме на збори. Кажуть, не треба обтяжувати текст законопроекту. Але ж тут ми знову повертаємося до того, що особу, яка має право голосу, автори законопроекту підмінюють поняттям «виборці». Запам'ятайте, громадянин, що має право голосу, завжди є виборцем, але виборець не завжди є особою, що має право голосу. Якщо ви цього не розумієте, тоді немає про що говорити стосовно змістового навантаження. Це перше.

Друге. Стосовно списків, які ми рекомендували. Ми наполягали врахувати, бо на сьогодні це важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 411 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 428 народних депутатів Німченка та Шуфрича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. У поправці пропонується, щоб були слова «текст акта». Ось і все. Поправку відхилено, але з точки зору технології законотворчості треба було врахувати цю нашу пропозицію. Йдеться про текст законопроекту про втрату чинності, який виноситься на обговорення. Прошу підтримати. Така технологія законотворчості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 428. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 445. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Вибачте, прошу повторити номер поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, поправка 445.

ШУФРИЧ Н.І. Поправка 445, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вірно.

ШУФРИЧ Н.І. Я трохи здивований, що ви оголосили цю поправку, бо вона врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ой, Боже, я також здивований. Перепрошую, поправка 448 народних депутатів Німченка Василя Івановича та Шуфрича Нестора Івановича.

Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Ця поправка не є смаковою, повірте. Ідеться про строк здійснення аналізу дотримання вимог цього закону. Ми пропонуємо слова «у п'ятиденний строк» замінити словами «у п'ятнадцятиденний строк». Хочу сказати, що створення дій іде від народу, а народ оперативно не вирішить ці питання. Тому немає сенсу пропонувати малий строк. Але це перебуває в причинному зв'язку з можливим порушенням прав і неможливістю реалізувати своє право, бо, строк закінчиться, і все, відновленню не підлягає.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 448. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 449. Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Прошу поставити на голосування цю поправку і підтримати її, виходячи з того, що це перенасичує застосування терміну «Конституція України». Подивіться на текст цієї статті. Слова «Конституція України» тут ні до чого, не несуть жодного правового навантаження, тим паче в сенсі читання по смислу, і ніякої цілі в цьому законодавстві також не мають.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 449 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 450. Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Якщо кажемо про те, щоб текст не ускладнювати, на чому наголошувала доповідач, ми просимо виключити зі статті 31 оце положення, щоб не ускладнювати норму. Воно не треба, тим паче, з не дуже добрим присмаком, оскільки це стосується впливу на волевиявлення народу і можливості народу висловлювати своє бажання чи бачення у вирішенні питання референдуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Ставиться на голосування поправка 450. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 456. Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І. Це те саме. Ми пропонуємо виключити абзац другий частини першої статті 31. Положення складне, не читабельне, не застосовува- тиметься безпосередньо людьми для простоти вживання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 456. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 463. Василю Івановичу, прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Просимо підтримати виключення абзацу третього части- ни першої статті 31.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 463 народних депутатів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я дякую представникам всіх депутат- ських фракцій та груп за конструктивну позицію. Зараз я надам 3 хвилини для виступу Нестору Івановичу Шуфричу для озвучення позиції фракції, потім, як домовлялися, хтось виступить, хтось поставить свої поправки на голосування для врахування. Після цього голосуємо.

Несторе Івановичу, прошу з місця. За всієї поваги, але ви пам'ятаєте, на трибуні доповідач.

Поправки на підтвердження ставимо в кінці розгляду, потім – голосування.

Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги! На жаль, законопроект, який зараз запропоновано до розгляду, приблизно є таким самим як законопроект про імпічмент Президента. Він є таким, який не забезпечує реальних можливостей проведення референдуму, суттєво обмежує права наших громадян у своєму праві волевиявлення та ініціювання питань, які громадяни України вважають принциповими, необхідними для розгляду та прийняття рішення. Обмеження, передбачені цим законопроектом, суперечать Конституції України, звужують права наших громадян. Ми сподівалися, що під час розгляду наших поправок відповідні недоречності і суперечності, пов'язані з Конституцією України, будуть усунені. На жаль, ми не були почуті.

Обмеження, які стосуються окремих привілеїв з боку Президента України, який може затягувати, перекладати, відкладати, а фактично руйнувати саму процедуру організації проведення референдуму, залишаються нормами цього законопроекту.

Прикро й те, що не було досягнуто консенсусу під час роботи робочої групи, тому й маємо зараз такі наслідки, можливо, й у вигляді неприйняття цього законопроекту. Але визначатися, безумовно, будуть народні депутати України. Я вже не кажу про те, що із законопроекту випала ціла система, яка мала бути відображена в цьому законопроекті, а саме щодо проведення місцевих референдумів.

Ще раз хочу згадати і нагадати українцям, всім громадянам України, що ми чекали цього законопроекту не в середині повноважень Верховної Ради дев'ятого скликання, а він мав бути законопроектом номер один цього парламенту. І тоді ми могли б закон про землю розглядати в контексті прийнятого закону про референдум. Саме на референдумі 80 відсотків наших громадян хотіли вирішити долю землі в Україні. На жаль, цього не сталося. А ви обіцяли служити народу, а не олігархам із-за океану.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Група «Довіра» не наполягає на поправках, я правильно розумію?

Група «Партія «За майбутнє». Тарас Іванович Батенко. Чотири хвилини, як домовлялися, правильно? Є Батенко в залі? Є.

Шановні колеги Крячко, Фролов відійдіть, будь ласка, не видно вашого колеги.

Тарас Іванович Батенко. Після виступу ставимо вісім поправок на голосування.

Увімкніть, будь ласка, таймер.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Шановне українське суспільство! Депутатська група «Партія «За майбутнє» подала свої пропозиції до проекту Закону «Про народовладдя через всеукраїнський референдум», на прийнятті яких ми наполягаємо, бо вони для нас є принциповими. Якщо поправки будуть враховані, за результатами голосування, ми підтримаємо цей законопроект.

Ми розуміємо, що у світі система народовладдя шляхом проведення всенародних голосувань, референдумів різна. Ми розуміємо, що така система повинна чітко координуватися діючим законодавством у тій чи іншій країні. Історія знає різні приклади. Україна також має приклади референдумів. Ми пам'ятаємо всеукраїнський референдум у 2000 році, проведений за указом Президента Кучми, який значною мірою містив механізми маніпуляції суспільною думкою, і, очевидно, нам такі референдуми не потрібні. Але, разом з тим, ми знаємо, що так чи інакше нам треба знати суспільну позицію щодо важливих питань порядку денного. Скажімо, коли ми приймали закон про ринок землі, знали суспільну думку, а це 70 відсотків населення України, яка була проти продажу землі. Якби був проведений всеукраїнський референдум, ми мали б зовсім іншу картину стосовного прийнятого нами закону, який потім був скерований групою народних депутатів, у тому числі й народними депутатами від депутатської групи «Партія «За майбутнє», до Конституційного Суду України.

Я більш ніж переконаний, що нам треба прислухатися до Венеціанської комісії з ряду питань, але, приймаючи закон про референдум, маємо виходити і з економії коштів. На нашу думку, на референдум можна виносити кілька питань, що ми пропонуємо у своїх поправках, які комітет відхилив.

Крім цього, в силу того, що питання, які виносяться на референдум, можуть містити і питання щодо територіальної цілісності України, депутатська група «Партія «За майбутнє» вважає, що вони повинні пройти Конституційний Суд, хоч би як суб'єктивно ми не ставилися до Конституційного Суду. Врахування такої поправки, на наше переконання, дозволить передбачити обов'язковий контроль з боку Конституційного Суду України за відповідністю Конституції України і конституційності того чи іншого питання, винесеного на всеукраїнський референдум. Недопустимою є редакція, прийнята в першому читанні, за якою Конституційний Суд України здійснює відповідний контроль питань референдуму не за обов'язковою процедурою, а лише за зверненням суб'єкта права на конституційне звернення. Ми наполягаємо, щоб щодо всіх питань, які стосуються територіальної цілісності і безпеки країни Конституційний Суд мав питому вагу, був як запобіжник.

Ще одна наша важлива поправка, яку було проігноровано, на підтримці якої наполягають депутатська група «Партія «За майбутнє», а також демократичні та опозиційні фракції, і підтримка якої буде умовою голосування за цей законопроект, – заборона на всеукраїнських референдумах бути міжнародними спостерігачами представникам країни-агресора Російської Федерації. Не забуваймо, ми є воюючою країною. І ситуація, коли нормами Виборчого кодексу на

виборах забороняються спостерігачі з країни-агресора, а в проекті закону про всеукраїнський референдум це дозволяється, є нонсенсом, який б'є по безпечних ситуаціях стосовно України. Я вважаю, ми повинні підтримати цю пропозицію. Хочемо побачити, як зал за це проголосує. Лише за таких умов ми можемо підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз я поставлю на голосування вісім поправок народного депутата Батенка. Вони всі не були враховані комітетом. Я правильно розумію?

Ставиться на голосування поправка 73. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 78. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 229. Комітетом її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 236. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 970. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 971. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 972. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 85

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставиться на голосування поправка 973. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка, ваш виступ замість розгляду ваших поправок. Десять хвилин... *(Шум у залі)*.

Юліє Володимирівно, прошу виступати з місця, бо на трибуні доповідач... *(Шум у залі)*. Ні, Юліє Володимирівно, доповідач стоїть на трибуні... Ні, Юліє Володимирівно, за всієї поваги. У нас вже були такі прецеденти з колегами. Ми так робили і під час розгляду закону про землю. За всієї поваги, ні, тому що завтра всі так виходитимуть, і тоді ми розірвемо процес.

Увімкніть мікрофон Юлії Володимирівни Тимошенко. Будь ласка, 10 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую.

Колеги, прошу всіх сісти на робочі місця, бо, дійсно, не видно виступаючого. Дякую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу сказати, що головний обов'язок Президента, який брав перед суспільством певні зобов'язання, – введення народовладдя, яке він розшифрував, ви це пам'ятаєте, так: кожне важливе питання спочатку прийматиметься народом на референдумі, потім голосуватиметься в залі і далі йде в життя. З того часу минуло майже два роки, і лише зараз, а не тоді, розглядається законопроект про референдум, за яким, я хочу на цьому зараз наголосити, щоб це почули всі в країні, народ ніколи не зможе провести референдум. Крапка. Це нереалістично зробити за тими процедурами, які ви прописали.

Наша команда внесла понад 300 поправок, щоб дати доступ людям до проведення референдуму. Але, на жаль, більшість із них не врахована. Зараз я хочу звернутися до зали і поставити одне нериторичне запитання. Скажіть, будь ласка, ви всі, хто знаходиться в цьому залі, плануєте дати народу право впливати на державні рішення, в тому числі у Верховній Раді, уряді, Офісі Президента? Якщо ви плануєте дати це право народу, то цей законопроект професійно непридатний. Якщо ви не плануєте дати народу право впливати на рішення, тоді цей законопроект треба приймати, щоб люди не могли пробитися через цю стіну.

Я хочу вам нагадати, що всі останні соціологічні опитування кажуть про те, що понад 70 відсотків людей вважають, що країна рухається в неправильному напрямі, і лише 10 відсотків, – що в правильному. Це означає, що більшість рішень приймається проти волі народу і вони не погоджуються з таким курсом, а референдум може виправити цю ситуацію, але за умови, якщо він буде справжнім.

Чому ми вважаємо, що цей законопроект не є справжнім щодо забезпечення волевиявлення людей з будь-якого питання?

Перше. Самі процедури проведення рішення про початок референдуму настільки складні, що вони не зможуть бути пройдені жодною ініціативною групою. Мало того, що передбачається обов'язкова присутність члена ЦВК на

кожному засіданні зборів ініціативної групи, то ще, якщо не прийшов член ЦВК, все, до побачення, ініціативна група.

Далі. Я хочу вам зачитувати, що всупереч положенням Конституції вимагатиметься від людей. Нагадую, в Конституції є вичерпні вимоги для проведення референдуму, – три мільйони підписів, які треба зібрати, і питання, які виносяться на референдум. І це все подати. Зараз я озвучу, що тут вимагається від людей. Увага!

«Для реєстрації ініціативної групи є обґрунтування позицій щодо питання всеукраїнського референдуму. Ініціативна група має подати наступні документи: визначення очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків». Ви розумієте, як народ писатиме вам ось такі «аналітички», які не вимагаються Конституцією?

Далі. Що означає «правових та інших наслідків такого рішення»? Тобто за нормами цього законопроекту люди, зібравши три мільйони підписів, визначивши питання, мають довести, які це матиме наслідки. Це наукова праця, дисертацію ще треба написати. І якщо люди не зроблять це якісно або взагалі не зроблять, ініціативну групу не буде зареєстровано.

Також вимагаються обґрунтування можливостей для досягнення встановлених цілей. Поясніть мені, які обґрунтування і яких цілей, які досягнення? За Конституцією – питання, три мільйони підписів, і крапка. А тут розписано все так, щоби люди ніколи не змогли достукатися і провести референдум.

Наступне, що є дуже важливим. Після того, як люди все подали, їх ще будуть перевіряти. Це ж не просто так, що люди подали три мільйони підписів, питання, і вже референдум можна проводити. Їх можуть послати до будь-яких інстанцій. Спочатку ЦВК скаже, що це питання неконституційне. Хоча що, ЦВК – Конституційний Суд? (*Оплески*). Він визначатиме, яке конституційне питання, а яке – ні? Покажіть мені, де у положеннях ЦВК є повноваження визначати конституційність.

Але і це ще не все. Якщо ЦВК не знайшла неконституційності, це все передається Президенту, і він сорок днів буде думати – конституційно це чи ні. «Да ёлки-палки», а де ж тут народне волевиявлення?! Де тут народ? Якщо Президент вважатиме, що питання щодо землі неконституційне, тоді до побачення. І куди люди покладуть три мільйони підписів? Можна назвати те місце? Я хочу побачити його до того, як цей законопроект буде прийнятий.

Наступне, що також є дуже важливим, прошу звернути на це увагу. Тут взагалі виключається право проведення референдуму щодо нової Конституції. А хто ж тоді затверджуватиме Основний Закон? Тут прямо написано, що не можна. Покажіть, де в Конституції забороняється проводити через референдум нову Конституцію? Немає. Це просто антиконституційний законопроект від початку до кінця.

Але це ще не все. У «Прикінцевих та перехідних положеннях», прошу вашої уваги, написали, що допоки не будуть прийняті зміни до бюджету щодо проведення референдуму, референдум проводити не можна. Там написано, що

до 1 січня 2022 року грошей на референдум немає, що означає – і референдуму не бути.

Крім того, у законопроекті прямо забороняється до 1 січня 2022 року вводити такий інститут, про що обіцяли і Президент, і партія «Слуга народу», – право вето народу на прийняті закони. Постає питання: а навіщо тоді такий закон, якщо народовладдя тут не вводиться? Для того, щоб пташку поставити і заборонити раз і назавжди народу будь-що робити?

На засіданні лідерів фракцій я запитала: а якщо завтра пройде референдум, наприклад, щодо землі, а у вас є прийнятий закон, який набере чинності з 1 липня, то діятиме закон чи рішення референдуму, якщо люди скажуть не продавати землю? Із норм цього законопроекту виходить, що у рішення народного референдуму немає імперативності. Тобто у законопроекті прописано не так, як, наприклад, Конституційний Суд сказав, що неконституційно, і положення вже не функціонують, тут зазначено, що референдум проведений за народною ініціативою, але це нічого не означає, поки не буде прийнятий закон. Тоді навіщо ці референдуми, якщо вони не мають імперативного значення? Тоді нічого не варте слово народу.

Я не хочу казати про електронне голосування. Думаю, навіть Венеціанська комісія сказала виключити з цього законопроекту електронне голосування, і крапка. Тому що це прямий шлях до фальсифікацій. Я вже не кажу про те, як тут прописано підведення результатів референдуму, де ніхто не впливатиме на ці результати, це абсолютно безконтрольно.

Тому наша пропозиція така. Якщо в цій країні хтось, дійсно, хоче народовладдя, почитайте уважно законопроект про референдум, направте його на повторне друге читання. Давайте ми всі проведемо дуже просту експертизу і скажемо: можна відповідно до норм цього проекту закону провести референдум чи ні. Якщо не можна, тоді це шлях не до храму, не до народовладдя. Навіщо дурити один одного, казати про введення народовладдя? Це ілюзія, абсолютна імітація народовладдя, нічого спільного з народовладдям немає.

Я закликаю всіх народних депутатів, які мають наміри голосувати за цей законопроект, уважно його прочитати. Ви переконаєтеся, що його прийняття закриває шлях людям сказати будь-яке своє слово.

Прошу Верховну Раду проголосувати за направлення цього законопроекту на повторне друге читання. Законопроект потрібний, але давайте проведемо спільну експертизу на предмет того, чи може бути проведений референдум за ініціативою людей. Усе дуже просто. На повторне друге читання! *(Оплески)*.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рахманін... *(Шум у залі)*. Не чую.

Князевич, «Європейська солідарність».

Руслане Петровичу, може, за 3 хвилини ви озвучите поправки, потім їх проголосуємо? Немає заперечень?

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Краще по кожній окремо. Вони розкидані по тексту і мені важко їх шукати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 12.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я намагатимуся говорити по суті поправок, а не про законопроект загалом, бо про нього ми ще зможемо поговорити в кінці розгляду.

У поправці 12 пропонується не робити того, що запропонували автори законопроекту, виписуючи, що конкретно може бути предметом референдуму. Треба чітко виписати так, як це логічно впливає із Конституції, а саме: предметом всеукраїнського референдуму можуть бути будь-які питання, крім тих, які віднесені Конституцією до повноважень органів державної влади чи місцевого самоврядування, а також щодо вирішення яких на референдумі є пряма заборона Конституції, і на цьому крапка. Будь-яке розширення тлумачення або якісь довільні дефініції призведуть до того, що це точно буде предметом розгляду в Конституційному Суді. Тобто я схилию вас до того, що саме такого роду дефініція унеможливить будь-які ревізії Конституційного Суду.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 12 народного депутата Князевича Руслана Петровича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Поправка 29. Будь ласка, Руслане Петровичу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Під час розгляду законопроекту в першому читанні я піднімав це питання, намагався переконати комітет, і зараз звертаюся до зали з проханням підтримати можливість вилучення із тексту законопроекту такий предмет референдуму як про втрату чинності законом України або окремих його положень.

Шановні колеги, це стратегічна ядерна зброя. Ви не знаєте, в який спосіб і як вона діятиме. Уявіть собі ситуацію, за якої будь-який закон, прийнятий Верховною Радою за 30 років незалежності, може бути предметом всеукраїнського референдуму. Будь-які застереження, які ви передбачили, є фікцією, вони ні до чого не приведуть. Я вас запевняю, зважаючи на практику українських судів, ви згадаєте цю розмову, можемо мати надзвичайно складні наслідки такого роду норм. Єдине застереження, яке могло б бути дієвим, це той випадок,

якщо такого роду результати референдуму можуть бути підтверджені рішенням парламенту. Це практика багатьох країн світу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 29 народного депутата Князевича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 103.

Рішення не прийнято.

Поправка 39. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я цією поправкою хочу приєднатися до тих, хто вже виступав з цього питання. Пропоную обмежитися тими питаннями, які чітко заборонені Конституцією України і не можуть бути винесені на всеукраїнський референдум, а саме питання щодо законопроектів з питань податків, бюджету та амністій. Будь-яке розширення такого роду підстав уже було предметом розгляду Конституційного Суду, який визнав неконституційним таке розширення. Навіщо ми повторно стаємо на ці граблі? Якщо це робиться свідомо, це велика помилка. Прошу зал підтримати цю поправку і привести цю норму у відповідність із Конституцією України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 39. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 118.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 79. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. У поправці 79 я пропоную обов'язковість результатів референдуму передбачити для референдуму щодо втрати чинності законом або окремими його положеннями через відповідне затвердження парламентом. Така практика існує в переважній більшості країн Європейського Союзу. Якщо ви подивитесь на практику Європейського суду з прав людини, на рекомендації Венеціанської комісії, зрозумієте, що це абсолютно логічне і правильне рішення. Заборонено, в тому числі актами Європейського Союзу, політикою Ради Європи, підміняти парламент референдумом. Така практика має бути започаткована в Україні, бо вже є низка рішень Конституційного Суду, де прямо написано, що підміна парламенту референдумом є неконституційною з точки зору і Конституції України, і міжнародно-правових зобов'язань України.

Прошу підтримати цю норму і привести її у відповідність до міжнародно-правових зобов'язань України, про які ви так влучно згадуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 79. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 110.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 114. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я не буду зараз озвучувати всі поправки, які стосуються цього питання. Хочу загальною поправкою охарактеризувати ту позицію, яка мене найбільше тривожить. Це так зване електронне голосування. Спосіб вирішення цього питання, який ви запропонували, через прийняття окремого закону, не вирішить його апріорі. Будь-яка згадка в законопроекті українського парламенту про можливість започаткування електронного збору підписів на підтримку референдумів, а також голосування, означає, що парламент України допускає можливість маніпуляцій і фальсифікацій результатів голосування на референдумі. Також допускає можливість впливу, в тому числі ззовні, на результати проведення волевиявлення в Україні, що є апріорі неприпустимим. Це ганьба, яка залишиться на «тілі» парламенту.

Якщо ми вже дійшли до того, що відкладаємо це на невизначену перспективу, давайте його вилучимо із тексту законопроекту, а життя покаже, наскільки це є підставою для обговорення в українському парламенті. Якщо ви не хочете дослухатися до опозиції, дослухайтесь до Венеціанської комісії, яка закликала вас це зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 114. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 111.

Рішення не прийнято.

Поправка 28. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, шановні колеги! Поправка 28 є однією із найважливіших поправок, неврахування якої, на жаль, може перетворити прийняття цього законопроекту в інструмент демонтажу українського парламентаризму.

Цією поправкою вилучається з переліку предметів референдуму скасування законів чи їх окремих положень в обхід парламенту. Нагадаю статтю 75 Конституції: «Єдиним органом законодавчої влади в Україні є Верховна Рада України». Тому закон чи його окремі положення можуть втрачати чинність виключно через прийняття нового закону парламентом або через рішення Конституційного Суду, якщо цей закон не відповідає Конституції. Ухвалення чи скасування законів на референдумі в обхід парламенту є абсолютно тоталітарною практикою диктаторських режимів, таких як у Російській Федерації.

Прошу підтримати цю поправку і не допустити антипарламентських та антиконституційних норм, які мали бути прийняті в цьому парламенті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 28. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

Поправка 113. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Про це вже неодноразово говорилося, але, тим не менше, варто повторити. Поправкою передбачається відмова від так званого електронного голосування, тому що:

по-перше, не існує технічної можливості захистити електронне голосування від спотворення, і це шлях до фальсифікацій результатів референдуму, зокрема із-за кордону;

по-друге, неможливо проконтролювати свободу волевиявлення під час електронного голосування;

по-третє, Конституція вимагає, щоб процедура проведення референдуму визначалася виключно законами, а не посиланнями на майбутні акти ЦВК.

Я закликаю кожного депутата усвідомити, що так зване електронне голосування – це авантюра, яка перетворює цей проект на інструмент маніпуляції і дестабілізації України. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 113. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 136. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! Чому більшість держав, у тому числі високотехнологічні, не проводять електронного голосування під час виборів і референдумів? Тому що неможливо під час такого голосування забезпечити свободу волевиявлення, не кажучи вже про електронний слід, за яким можна встановити хто і як голосував. Чому навіть ті поодинокі країни, які експериментували з електронним голосуванням, відмовилися від нього? Бо неможливо захистити таке голосування від кібератак і фальсифікацій. Франція відмовилася від нього три роки тому, Литва два роки тому відмовилася через можливість російських кібератак. Хіба Україні менше загрожують російські кібератаки, ніж Литві чи Франції? Хіба ми забули про те, що Росія є агресором, який воює проти України, в тому числі і в кіберпросторі? Прошу проголосувати за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 136. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 323. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще одна поправка проти спроб під виглядом народовладдя руйнувати законодавче поле і парламентаризм в Україні. У цьому законопроекті є дві міни під фундамент української демократії, які перетворять його з інструменту демократії на зброю маніпуляторів і популістів, чим і загрожують безпеці українців. Дві відверто авантюрні руйнівні речі: так зване електронне голосування, про що я вже казав, і скасування законів та їх окремих положень законів без законодавчого органу. Якщо одна із цих мін у законі залишиться, голосувати за цей законопроект можуть лише ті люди, яким байдуже до демократії в країні та національної безпеки.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 323. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Поправка 672. В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Поправка стосується створення так званої ділянки електронного голосування. Немає ні процедури, ні жодного захисту таємності і свободи волевиявлення, а ділянка створюється, де невідомо як рухатиметься один мільйон голосів, а, може, й десять мільйонів. Хто їх перевірятиме, на якій підставі рахуватимуть?

Усі ми бачили, як за ініціативою партії «Слуга народу» 25 жовтня проводилося ніби якесь опитування, збиралися якісь анкети, записали незрозумілу макулатуру в коробки, і це представлялося як всенародне опитування. Приблизно у такий спосіб, тільки в електронному вигляді, нам пропонують проводити це через прийняття цього проекту закону. Колеги, референдум – це народне волевиявлення, а не малювання цифр віртуальних голосів.

Закликаю не допустити перетворення референдуму на електронний фарс. Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 672. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1234. Правильно? В'ятрович, це ваша остання поправка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Президент Зеленський пропонує, щоб законопроект про втрату чинності законом України або окремими його положеннями, вважався прийнятим за підсумками референдуму.

Шановні колеги, нагадую, що Україна не Білорусь, не Російська Федерація і не Третій Рейх, де закони приймаються на референдумах. В Україні діє Конституція, якою передбачено, що єдиним законодавчим органом в Україні є Верховна Рада України. Саме Верховна Рада України уповноважена приймати закони. Прийняття чи скасування законів в обхід парламенту не має нічого спільного із демократією. Це практика найгірших тоталітарних і авторитарних режимів. Якщо ми як парламент дозволимо це зробити, ми тим самим підважимо парламентаризм в Україні.

Я звертаюся до колег, зокрема фракції партії «Слуга народу», не давайте руйнувати парламентаризм в Україні. Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1234 народного депутата В'ятровича. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 83

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано. Далі поправки фракції «Голос».

Рахманін, 3 хвилини. На поправках не будете наполягати? Добре, 3 хвилини.

Поправка 33. Рахманін Сергій Іванович.

РАХМАНІН С.І. Дякую. Шановні колеги, у поправці 33 ідеться про виключення пункту 4 частини першої статті 3, в якому пропонується робити предметом всеукраїнського референдуму втрату чинності законом України або окремими його положеннями.

Я нагадаю, що є Конституція, є рішення Конституційного Суду, є Кодекс належної практики у виборчих справах, є висновки Венеціанської комісії. Запропоноване порушує всі вимоги, які містяться в цих документах. Не може референдум підміняти парламент. Єдиним законодавчим органом в Україні є Верховна Рада. У Кодексі належної практики у виборчих справах чорним по білому написано, що те, що є предметом виняткової юрисдикції парламенту, не може виноситися на референдум, тим паче без затвердження парламенту. Ви зараз закладаєте міну, яка вибухне і всіх вас поховає. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 33. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 205. Рахманін.

РАХМАНІН С.І. Шановні колеги! Нам пропонують виносити на референдум закони або законопроекти, які можуть втрачати чинність. Фактично ви позбавляєте роботи Верховну Раду. Вибори є такою самою формою прямої демократії, як і референдум. Коли народ голосує на виборах за народних депутатів, він делегує їм право писати, коригувати і виправляти закони. Це виключно юрисдикція парламенту, він для того й існує.

Якщо ви готові до того, що на референдумі може змінювати законодавство будь-хто з будь-якого приводу, ну, тоді давайте внесемо зміни до Конституції, скасуємо Верховну Раду і покладемо законодавчі обов'язки на референдум. Якщо вас влаштовує такий варіант, голосуйте за цю норму. Якщо у вас є здоровий глузд, ви читали Регламент, де закладена величезна кількість фільтрів: читання, процедура, головні науково-експертне та юридичне управління, не віддасте невідомо кому, у невідомо який спосіб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 205 народного депутата Рахманіна. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 231. Рахманін.

РАХМАНІН С.І. Шановні колеги, наведу простий приклад. Є Мінські домовленості, які напряду суперечать Конституції, що визнавалося великою кількістю правників, українських політиків, міжнародних експертів. На сьогодні, дякувати Богові, їх неможливо імплементувати в українське законодавство. Цим законопроектом дозволяється Мінські домовленості винести на референдум, і після цього вони набудуть норми прямої дії, і ніхто включно з Конституційним Судом, не може цього змінити.

Поправкою пропонується надати право обов'язкової експертизи тексту, який виноситься на референдум, Конституційному Суду. Якщо ви говорите про народовладдя і не боїтеся верховенства права, що заважає зробити експертизу Конституційного Суду обов'язковою, а не дорадчою, як це пропонується редакцією законопроекту? Зробіть хоча би цей запобіжник, щоб потім не соромитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 231 народного депутата Рахманіна. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Поправка 272. Рахманін.

РАХМАНІН С.І. Це стосується процедури голосування в електронному вигляді. Шановні колеги, насамперед це суперечить цілій низці вимог – змістовним, правовим, технічним, міжнародним стандартам, прийнятим у провідних

країнах світу. Навіть статтею 44 цього проекту закону визначається, що можливий варіант, за якого дільнична комісія не в змозі забезпечити таємність голосування.

Якщо в самому законопроекті закладається ризик того, що право таємного голосування підлягає сумніву, навіщо його впроваджувати? Венеціанська комісія чітко порадила відкласти це питання, переглянути його, продумати, а потім повернутися до нього, якщо воно вже так болить. Я вже не кажу про те, що велика кількість країн, про що вже мої колеги казали, відмовилися від електронного голосування через величезні загрози. Якщо це робить Франція і Литва, де кібербезпека на набагато вищому рівні, ми дозволяємо собі це робити, ставлячи під сумнів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 272. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 327. Рахманін.

РАХМАНІН С.І. Шановні колеги! Ця поправка, фактично дублює мою попередню поправку. Є ще один шанс не робити зміни до чинного законодавства предметом всеукраїнського референдуму. Чинне законодавство неможливо змінити на референдумі хоча б тому, що навіть частиною закону передбачаються зміни до величезної кількості законів.

Більше того, в цьому законопроекті не передбачено, в який спосіб це буде відбуватися. Покладаються певні вимоги на Кабінет Міністрів, але це знову-таки суперечить Регламенту Верховної Ради, де написано, що будь-які зміни до законодавства, які впливають з цього законопроекту, мають бути прописані в самому проекті. Не створюйте хаосу у законодавстві. Прошу проголосувати за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 327. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 100.

Рішення не прийнято.

Поправка 429. Рахманін.

РАХМАНІН С.І. Шановні колеги, це остання моя поправка, яка також є дуже важливою. Нормою статті 30 законопроекту Верховна Рада позбавляється можливості впливати на текст, який винесений на всеукраїнський референдум. Існують техніко-юридичні правки, існує юридична техніка, є повноваження парламенту, виписані відповідними законами і Конституцією. І коли позбавляєте парламент впливати на законодавство навіть після всеукраїнського референдуму, ви створюєте величезні ризики. Цих ризиків запобігають більшість

країн світу. Там, де передбачена можливість коригування законодавства на референдумі, все одно існує функція парламенту, який вичищає, виправляє, гармонізує ці зміни з чинним законодавством. Ви створюєте величезний ризик, коли викидаєте парламент на узбіччя. Потім не шкодуйте, що ви залишилися поза процесом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 429. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Це всі поправки фракції «Голос», правильно? Дякую.

Поправки фракції «Слуга народу». Даю 3 хвилини. Після цього голосуємо десять поправок народного депутата Кальченка, три – Матусевича, одну – Разумкова. Правильно я розумію? І в нас є ще три поправки на підтвердження.

Колеги, щоб завершити розгляд цього питання сьогодні, пропоную продовжити засідання на 15 хвилин. Немає заперечень? Дякую.

Сергій Віталійович Кальченко. Будь ласка, 3 хвилини. Після цього голосування поправок.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Я дякую комітету за врахування певної кількості моїх досить суттєвих пропозицій. Але я все-таки проситиму поставити на голосування десять пропозицій. Вони всі стосуються однієї й тієї самої проблематики – новели законопроекту, що виборець може підтримати ініціативу щодо проведення референдуму, подавши заяву в електронному вигляді через засоби автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи. Ці десять пропозицій передбачають відмову від цього інституту, цієї заяви в електронному вигляді, по всьому тексту законопроекту.

На мою думку, можна ставити під сумнів конституційність цієї норми, оскільки за Конституцією організація і проведення референдумів визначається законом. Фактично пропонується, що діяльність чи функціонування цієї автоматизованої системи визначатиметься підзаконним актом Центральної виборчої комісії, що суперечить Конституції. Це перше.

Друге. За таких умов державний орган, а саме ЦВК, здійснюватиме збір підписів. Тобто, з одного боку, законопроектом передбачається заборона збору підписів органами державної влади, місцевого самоврядування, а, з іншого – прямо допускається здійснення ЦВК збору підписів.

Третій момент, абсолютно непрозорий в цьому механізмі. Передбачається, що ЦВК щоденно опубліковує кількість виборців, які шляхом використання підпису, шляхом використання цієї системи підтримують ініціативу про проведення референдуму. Але це неможливо перевірити. Ані ініціативна група, ані її опоненти, тобто ані прихильники, ані опоненти референдуму, перевірити це не можуть. Хіба сам виборець, який підписався, може перевірити щодо самого

себе. Тобто, з одного боку, використання адміністративного ресурсу, а саме ЦВК, під час процесу референдуму, з іншого, перевірити не можна.

Я ще хотів би сказати, що ці десять пропозицій не розбалансовують законопроект. Вони по всьому тексту законопроект від самого початку до останнього положення, де згадується цей механізм, фактично його унеможливають. Тому я дуже прошу підтримати цих десять системних пропозицій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, комітет ці поправки відхилив. Але знаючи фаховість Сергія Віталійовича, думаю, по-різному зал сприйматиме пропозиції, які завжди від нього надходили, були професійні і влучні.

Ставлю на голосування поправку 351 народного депутата Кальченка. Комітет її відхилив, але зал може визначатися. Прошу голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Ставлю на голосування поправку 355 народного депутата Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Ставлю на голосування поправку 524 народного депутата Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 566 народного депутата Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 280

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 573 народного депутата Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 578 народного депутата Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 589 народного депутата Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 622 народного депутата Кальченка.
Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Ставлю на голосування поправку 634 народного депутата Кальченка.
Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 654 народного депутата Кальченка.
Прошу голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Поправка 832 народного депутата Разумкова.

Шановні колеги! Законопроектом пропонується фактично щороку заморожувати ресурси для проведення референдуму. Ми не знаємо, буде він чи не буде. Станом на сьогодні в історії нашої держави було два референдуми. За оцінками Центральної виборчої комісії, Міністерства фінансів витрати становитимуть близько 2 мільярдів гривень щороку. Причому 1 грудня вони розподілятимуться не знаємо куди, бо, як ви знаєте, кошти наприкінці року розподіляються.

Тому є пропозиція змінити формулювання, а саме: у разі виникнення потреби у проведенні референдуму кошти на його проведення виділятимуться з резервного фонду бюджету.

Ставлю на голосування поправку 832 народного депутата Разумкова.
Прошу голосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Поправку враховано. Дякую.

Поправки 26, 414, 629 народного депутата Матусевича.

Може, 1 хвилину, і голосуємо поправки? Добре.

МАТУСЕВИЧ О.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 86, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Я швидко. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Поправкою 26 пропонується у тексті законопроекту слова «зміну територій» і «зміни територій» в усіх відмінках і числах замінити словами «збільшення територій» у відповідному відмінку і числі. Питання зміни територій на сьогодні дуже болюче. З метою чіткого розуміння, що референдум щодо зміни територій держави може бути виключно в частині збільшення її територій, прошу підтримати цю поправку.

Поправка 414. Пропонується в першому реченні частини дев'ятої статті 30 слово «шістдесяти» замінити словом «дев'яноста». Питання стосується ініціативної групи, яка повинна складатися не менше як із дев'яноста громадян України, які на день її утворення мають право голосу. Збільшення кількості таких громадян з шістдесяти до дев'яноста дозволить якісніше підійти до формування такої групи.

І поправка 629. Пропонується в частині першій статті 35 слово «десяти» замінити словом «двадцяти». Пропонується збільшити термін до двадцяти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету. Чи можемо голосувати?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Шановні колеги, позиція комітету однозначна – відхилити, тому що тут є чітка невідповідність Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо усі три поправки? Добре.

Ставлю на голосування поправку 26 народного депутата Матусевича. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Я так розумію, що ця поправка не відповідає Конституції. А щодо інших двох поправок Матусевича?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Щодо інших поправок комітет вважає, що це просто ускладнення процедур, затягування строків, коли в нас референдний процес і так не малий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 414 народного депутата Матусевича. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 629 народного депутата Матусевича. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Залишилися три поправки на підтвердження. Це поправки 85, 92 і 265. Давайте 2 хвилини, і потім їх голосуємо. Домовилися?

В'ятрович. Будь ласка, 2 хвилини.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! У першому читанні ми прийняли норму, що рішення, прийняте на всеукраїнському референдумі, може бути змінено виключно шляхом всеукраїнського референдуму не раніше ніж через три роки. Але комітет до другого читання змінив її.

Тепер щодо поправки 85. Через три роки можна повернутися лише до питання, яке було підтримано на референдумі. А якщо питання не підтримано, то поправкою 92, яку комітет врахував, пропонується хоч щороку знову проводити референдум на ту саму тему. Прошу поставити ці поправки на підтвердження і відновити редакцію першого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 85 для підтвердження її врахування.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Ставлю на голосування поправку 92 для підтвердження її врахування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Врахування поправки підтверджено.

Ставлю на голосування поправку 265 для підтвердження її врахування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Врахування поправки підтверджено.

Переходимо до голосування за прийняття законопроекту в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про народовладдя через всеукраїнський референдум» ([№ 3612](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.